LUDZAS NOVADS

LUDZAS NOVADA JAUNATNES POLITIKAS ATTĪSTĪBAS STRATĒĢIJA 2025.–2028. GADAM

SATURS

	Terminu skaidrojums un lietotie saīsinājumi	2
	Ievads	5
1.	**Esošās situācijas raksturojums un analīze**	
1.1.	Jaunatnes politikas plānošanas dokumenti un izstrādes principi	7
1.2.	Vispārējā informācija par Ludzas novadu	9
1.3.	Ludzas novada jauniešu socioloģiskais raksturojums	14
1.4.	Jauniešu izglītība un nodarbinātība	16
1.5.	Pilsoniskā līdzdalība un brīvā laika pavadīšana	23
1.6.	Drošība, veselība un jauniešu dzīves kvalitātes novērtējums	28
1.7.	Esošās situācijas darbā ar jaunatni raksturojums	31
1.8.	Darba ar jaunatni SVID analīze	37
2.	**Jaunatnes politikas attīstības rīcības plāns 2025. – 2028.gadam**	
2.1.	Ludzas novada jaunatnes politikas vīzija un mērķis	41
2.2.	Galvenie rīcības virzieni mērķa sasniegšanai	43
2.3.	Rīcības un investīciju plāns	45
2.4.	Ietekmes novērtējums uz pašvaldības budžetu	62
2.5.	Ieviešanas uzraudzības kārtība	63

Pielikums Nr.1
Ziņojums par Ludzas novada jauniešu aptaujas 2025 rezultātiem
https://ej.uz/2025-aptaujas-rezultati

Pielikums Nr.2
Fokusgrupu sanāksmju rezultātu apkopojums un secinājumi
https://ej.uz/2025-fokusgrupas

TERMINU SKAIDROJUMS UN LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

Brīvprātīgais darbs	organizēts un uz labas gribas pamata veikts fiziskās personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā.
Darbs ar jaunatni	uz jaunatni vērstas rīcības kopums, ietverot jaunatnes aktivitātes, kas nodrošina iespējas jauniešu attīstībai un integrācijai sabiedrībā un kuras veic jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas un jaunatnes darbinieki.
Digitālais darbs ar jaunatni	proaktīva digitālo līdzekļu un tehnoloģiju izmantošana darbā ar jaunatni vai pievēršanās tiem darbā ar jaunatni.
Interešu izglītība	personas individuālo vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības.
Jaunatnes organizācija	biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta un jaunatnes organizāciju sarakstā ierakstīta biedrība, kas veic darbu ar jaunatni un kuras statūtos viens no noteiktajiem darbības mērķiem ir veicināt jauniešu iniciatīvas un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kurā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši un kuras valdē ir nodrošināta jauniešu līdzdalība, un šīs līdzdalības kārtība noteikta biedrības statūtos.
Jaunatnes politika	visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanos.
Jauniešu centrs	viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem un institucionālās sistēmas darbam ar jaunatni sastāvdaļām. Izveidots ar mērķi veicināt pašvaldības jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.
Jauniešu līdzdalība	līdzdarbība jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā: iesaistīšanās neformālās izglītības iegūšanā un sniegšanā un veicot brīvprātīgo darbu; darbošanās izglītības iestāžu pašpārvaldēs; projektu un citu iniciatīvu izstrādāšana un īstenošana; piedalīšanās jaunatnes organizāciju, kā arī citu biedrību un nodibinājumu darbībā; iesaistīšanās jaunatnes politiku ietekmējošu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā; iesaistīšanās citās aktivitātēs, kas vērstas uz jauniešu līdzdalības veicināšanu jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā.
Jauniešu padome	jeb jauniešu dome ir institucionālais mehānisms, kas sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni. Tās sastāvā iekļauj izglītojamo pašpārvalžu, jauniešu iniciatīvu grupu un jaunatnes organizāciju pārstāvjus.
Jaunietis	persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem (Eiropas līmenī -15–29 gadi).

Jaunatnes darbinieks	persona, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistot jauniešus darbā ar jaunatni īstenošanā un izvērtēšanā; nodrošina aktivitātes un lietderīgā brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem vietējā līmenī; līdzdarbojas starptautisko pasākumu un projektu īstenošanā; konsultē jauniešus par viņiem aktuālajām tēmām; nodrošina informācijas pieejamību un apriti par jaunatnes politikas jautājumiem.
Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija	pašvaldības veidota padomdevēju institūcija, kas veicina pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbību jautājumos, kas attiecas uz jauniešiem; izstrādā un iesniedz pašvaldībai priekšlikumus pašvaldības darbam ar jaunatni un valsts jaunatnes politikas pilnveidei, izstrādā priekšlikumus jauniešu iesaistīšanai politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras dzīves, kā arī vides aizsardzības aktivitātēs; izstrādā priekšlikumus jauniešu līdzdalības un iniciatīvu īstenošanas atbalstam; sniedz pašvaldības vadībai ieteikumus par finanšu plānošanu darbam ar jaunatni.
Jaunatnes lietu speciālists	persona, kas plāno un uzrauga darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību.
Jaunieši ar ierobežotām iespējām	jaunieši, kuri pieder kādai no šīm grupām: -jaunieši ar fizisku vai garīgu invaliditāti; -jaunieši, kuriem ir mācīšanās grūtības; -jaunieši, kuriem ir ekonomiskie šķēršļi (zems dzīves līmenis, maznodrošinātie, bezpajumtnieki, ilgstošie bezdarbnieki, parādnieki, u.c.); -jaunieši ar kultūru atšķirībām (imigranti, bēgļi, etniskās minoritātes, jaunieši ar grūtībām kultūrā un valodas apgūšanā, u.c.); -jaunieši ar veselības problēmām (jaunieši ar hroniskām vai smagām saslimšanām vai psihiatriskiem traucējumiem, u.c.); -jaunieši, kuriem ir sociālie šķēršļi (kas saskaras ar vecuma, dzimuma, etniskās piederības, seksuālās orientācijas izraisītu diskrimināciju, kam ir antisociāla vai riskanta uzvedība, kā arī vientuļie vecāki, bāreņi, bijušie ieslodzītie, vielu un procesu atkarīgie, u.c.); -jaunieši, kuriem ir ģeogrāfiskie šķēršļi (jaunieši no ļoti attāliem lauku reģioniem, lauku -jaunieši, jaunieši, kuriem ir ierobežotas pakalpojumu iespējas, u.c.).
Mobilais darbs ar jaunatni	darba ar jaunatni veids, kas rada jauniešiem līdzdalības iespējas viņu dzīvesvietā, kur nav jauniešu centru/telpu un brīvā laika aktivitātes ir ierobežotas.

Neformālā izglītība jaunatnes jomā	jebkura ārpus formālās izglītības organizēta jauniešus izglītojoša darbība, kuras mērķis ir sniegt zināšanas, veidot prasmes, iemaņas un attieksmes, kā arī veicināt jauniešu vispusīgu attīstību un aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.
Skolēnu mācību uzņēmums	skolēnu veidots un vadīts mācību uzņēmums, kura darbībai piemīt izglītojošs raksturs. SMU mācību nolūkos pilda īsta uzņēmuma funkcijas un darbojas reālā vidē – skolēni ražo un pārdod preces vai pakalpojumus.
Skolēnu pašpārvalde	izglītības iestādes izglītojamo pašpārvalde ir demokrātiska izglītojamo vēlēta institūcija, kas savā darbā ievēro Pašpārvaldes veidošanas un darbības kārtību, izglītības iestādes nolikumu vai satversmi un iekšējās kārtības noteikumus.

BJC – Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrs
ES – Eiropas Savienība
IP – Ludzas novada Izglītības pārvalde
IZM – Izglītības un zinātnes ministrija
JAP – Ludzas novada Jauniešu padome
JD – jaunatnes darbinieks
JLKK – Ludzas novada Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija
JLS – jaunatnes lietu speciālists
LNJPAS – Ludzas novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija
LNP – Ludzas novada pašvaldība
NEET – jaunieši, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu
NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO – nevalstiskās organizācijas
SMU – skolēnu mācību uzņēmums

IEVADS

Ludzas novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2025.–2028. gadam (turpmāk – LNJPAS) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Ludzas novada pašvaldības stratēģiskos mērķus jaunatnes jomas attīstībai un virzībai. Stratēģijas galvenais mērķis ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, stiprinot darbu ar jaunatni, atbalstot jauniešu iniciatīvas un veicinot viņu līdzdalību sabiedriskajos procesos.

LNJPAS ir pirmais jaunatnes politikas plānošanas dokuments Ludzas novadā pēc 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas. 2025. gadā veikts jaunatnes jomas izvērtējums – rīkota jauniešu aptauja un organizētas sešas fokusgrupu diskusijas, lai apzinātu novada jauniešu vajadzības un prioritātes.

Stratēģija izstrādāta, ņemot vērā Eiropas Savienības un valsts līmeņa jaunatnes politikas prioritātes, Ludzas novada jauniešu aptaujas rezultātus, iedzīvotāju ieteikumus, kā arī aktuālo ģeopolitisko situāciju Latvijā un pasaulē.

Dokumenta izstrādē īpaša uzmanība pievērsta sadarbībai starp valsts un pašvaldību iestādēm, nevalstiskajām organizācijām un pašiem jauniešiem, radot vidi, kas atbilst jauniešu interesēm un sekmē viņu personīgo un sociālo izaugsmi.

Stratēģija sastāv no divām daļām. Pirmajā daļā aprakstīts pašreizējās situācijas raksturojums un veikta SVID analīze, otrajā daļā ir piedāvāts stratēģisks plāns ar pasākumu kopumu un plānotajiem finansēšanas avotiem.

Ņemot vērā jaunatnes jomas starpsektorālo raksturu, svarīgi ir nodrošināt sadarbību starp dažādām valsts, pašvaldību institūcijām, kā arī NVO un jauniešiem. Vienots redzējums, iesaistīto pušu sadarbība un uz sadarbību vērsta rīcība, stabils atbalsts jaunatnes jomas attīstībai, kā arī sabiedrības iesaiste ir svarīgi faktori, lai nodrošinātu, ka LNJPAS izvirzītie mērķi tiek sasniegti.

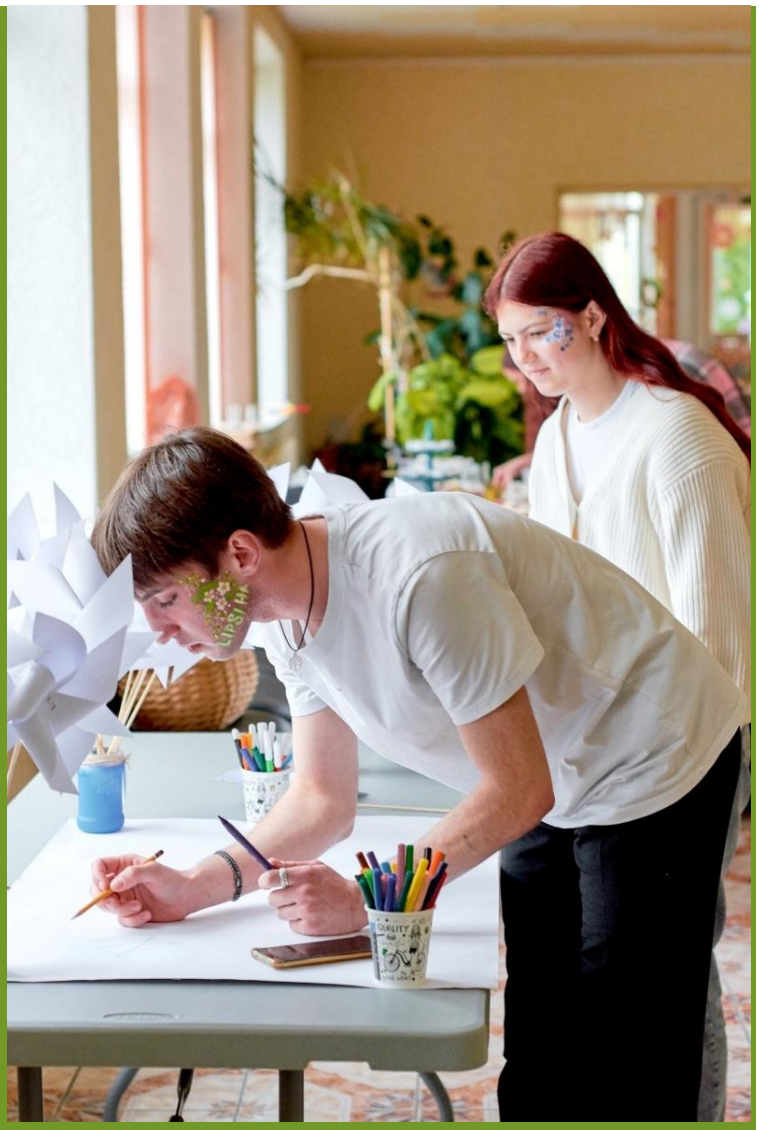

1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

1.1. JAUNATNES POLITIKAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI UN IZSTRĀDES PRINCIPI

LNJPAS balstīta šādos normatīvajos aktos un plānošanas dokumentos:

- Pašvaldību likums;
- Jaunatnes likums;
- Brīvprātīgā darba likums;
- Ludzas novada attīstības programma 2021.–2027. gadam;
- Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2037. gadam;
- Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.–2027. gadam;
- Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam;
- Jaunatnes politikas valsts programma 2023.–2025. gadam;
- Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam;
- Ilgtermiņa koncepcija "Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā";
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam;
- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam (NAP2027).

Stratēģija izstrādāta, ņemot vērā Eiropas Savienības un valsts līmeņa jaunatnes politikas prioritātes, Ludzas novada jauniešu aptaujas rezultātus, iedzīvotāju ieteikumus, kā arī aktuālo ģeopolitisko situāciju Latvijā un pasaulē.

Saskaņā ar ***Pašvaldību likumu***, darbs ar jaunatni ir pašvaldības autonomā funkcija. ***Jaunatnes likums*** nosaka, ka pašvaldība šo funkciju īsteno, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un nacionālos politikas plānošanas dokumentus. Jaunatnes politika ir starpnozaru joma, kuras ietvaros dažādu nozaru politikas īsteno mērķtiecīgas aktivitātes, kas veicina jauniešu vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes paaugstināšanu.

Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2037. gadam izvirza jauniešus kā vienu no prioritārajām mērķa grupām, īpaši saistībā ar ilgtermiņa prioritāti Nr. 1 – **"**Kompakta, dinamiska, uz digitāliem risinājumiem balstīta un atvērta pārvaldība" un ilgtermiņa prioritāti Nr. 2 – "Racionāli organizēti un sabiedrības vajadzībās balstīti pakalpojumi". Tajā uzsvērta jauniešu loma ne vien kā pašvaldības pakalpojumu saņēmējiem, bet arī kā aktīviem šo pakalpojumu radītājiem.

Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnēs 2022.–2027. gadam noteikti valsts politikas pamatprincipi, mērķi, prioritātes un rīcības virzieni, uzsverot:

- bērnus un jauniešus kā vērtību;
- visaptverošu pieeju attīstībai;
- agrīnās bērnības nozīmīgumu;
- bērna un ģimenes vienotību;
- prevenciju un agrīnu atbalstu;
- koordinētu atbalsta sistēmu;
- vienlīdzīgas iespējas un ilgtspēju.

Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam definē piecus galvenos rīcības virzienus, kas ņemti vērā LNJPAS izstrādē:

1. darba ar jaunatni kvalitātes stiprināšana;
2. sistēmas izveide un attīstība;
3. jauniešu līdzdalības veicināšana;
4. prasmju apguve dzīvei un darba tirgum;
5. jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušana.

Jaunatnes politikas valsts programmas 2023.–2025. gadam mērķis ir nodrošināt darba ar jaunatni koordināciju un attīstību Latvijā, sniedzot informatīvu, metodisku un finansiālu atbalstu. Programma paredz veidot labvēlīgu vidi jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai un viņu sagatavošanai patstāvīgai un atbildīgai dzīvei sabiedrībā.

Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam risina jauniešu aktuālās un nākotnes problēmas Eiropā, izvirzot trīs galvenos virzienus:

1. līdzdalības veicināšana demokrātiskajos procesos;
2. sadarbība un mobilitāte;
3. jauniešu iespēju stiprināšana.

LNJPAS izstrādē ņemti vērā arī ***11 Eiropas jaunatnes mērķi***, tostarp dzimumu līdztiesība, sociālā iekļaušana, kvalitatīva izglītība, atbalsts lauku jaunatnei un ilgtspējīga attīstība.

Ilgtermiņa koncepcija "Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā" uzsver, ka cilvēks un viņa zināšanas ir valsts galvenais attīstības resurss. Tās mērķis – paaugstināt dzīves kvalitāti un veicināt iedzīvotāju, īpaši jauniešu, līdzdalību un spēju izmantot savu potenciālu.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija2030) izvirza četras pamatvērtības – jaunradi, toleranci, sadarbību un līdzdalību, kuras LNJPAS veicina vietējā līmenī.

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam (NAP2027) ir būtisks politikas ietvars, kura prioritātes saskan ar LNJPAS mērķiem:

- stiprināt darbu ar jaunatni kā pārejas posma atbalstu no bērnības uz pieaugušo dzīvi;
- veicināt jauniešu līdzdalību un aktīvu pilsonisko iesaisti;
- nodrošināt psiholoģisko labklājību un vardarbības prevenciju;
- attīstīt iekļaujošu izglītības vidi un iespējas jauniešiem ar sociālās atstumtības risku.

LNJPAS ir instruments kopējā novada attīstības stratēģisko mērķu un uzdevumu realizācijai. Dokumenta izstrādes mērķis ir noteikt Ludzas novada pašvaldības stratēģiskos uzstādījumus jaunatnes jomas attīstībai, kas būs pamats sistemātiska un plānveida darba ar jaunatni organizēšanai, veicinot noteikto mērķu sasniegšanu. Būtiski darbu ar jaunatni organizēt sistemātiski un mērķorientēti, kā arī paredzēt finansējumu, lai definētos mērķus sasniegtu.

1.2. VISPĀRĒJĀ INFORMĀCIJA PAR LUDZAS NOVADU

Ludzas novads izveidots 2021. gadā, īstenojot administratīvi teritoriālo reformu, apvienojot četrus bijušos novadus: Ludzas, Kārsavas, Ciblas un Zilupes. Katrai teritorijai ir savas vietējās kopienas īpatnības, vērtības un pieredze, tostarp arī jaunatnes politikas īstenošanā.

Ģeogrāfiskais raksturojums

Ludzas novads ir Latvijas pierobežas novads un atrodas Latgales reģiona austrumu daļā. Novada administratīvais centrs ir Ludzas pilsēta. Tā atrodas 267 km attālumā no valsts galvaspilsētas Rīgas, 122 km attālumā no Daugavpils un 30 km attālumā no Rēzeknes. Ludzas novads robežojas ar Rēzeknes, Balvu un Krāslavas novadiem, kā arī ar Krievijas Federāciju (~144,5 km) un Baltkrieviju (~10,5 km). Šī robeža vienlaikus ir Latvijas valsts un Eiropas Savienības ārējā robeža, kas piešķir novadam stratēģisku nozīmi.
Ludzas novada teritoriju šķērso svarīgi starptautiskie tranzīta koridori:

- valsts galvenais autoceļš A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova), kas ietilpst starptautiskajā Eiropas nozīmes transporta maršrutā E22;
- valsts galvenais autoceļš A13 Krievijas robeža (Grebņeva) – Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi), kas ietilpst starptautiskajā Eiropas nozīmes transporta maršrutā E262;
- austrumu–rietumu dzelzceļa līnijas Zilupe – Rēzekne – Krustpils – Jelgava – Ventspils un Kārsava – Rēzekne – Daugavpils.

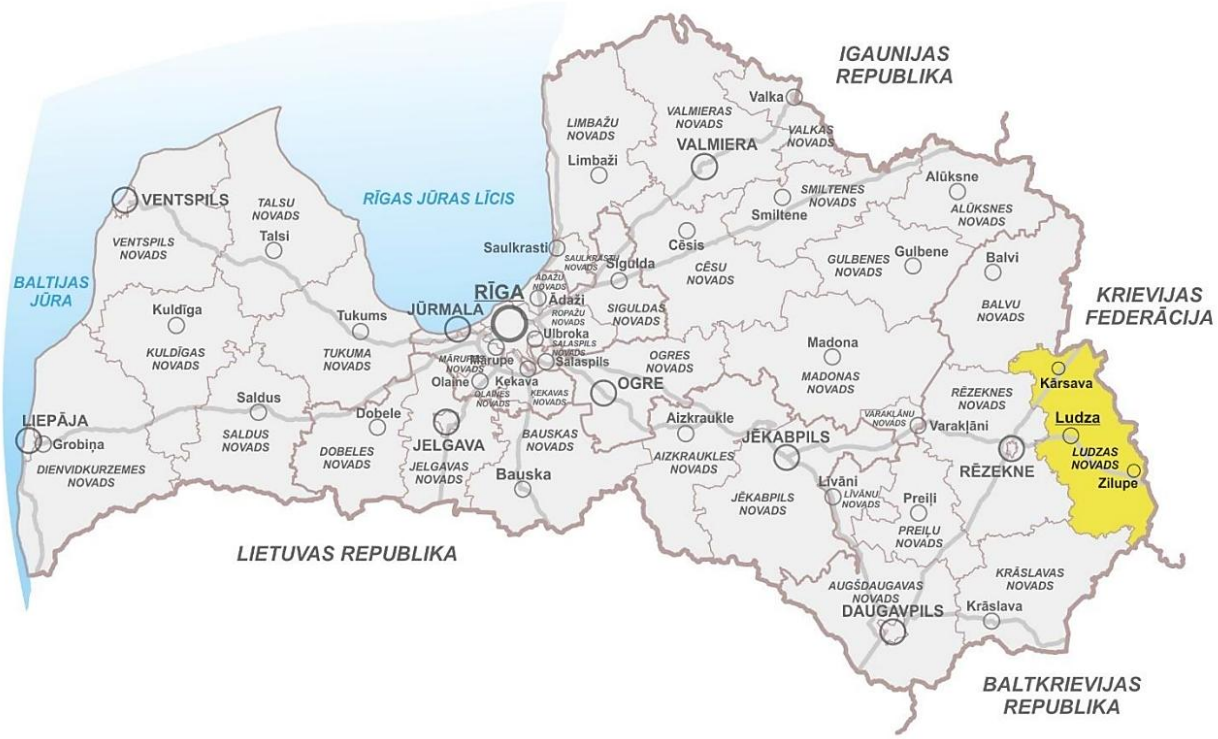

1.1. attēls ***Ludzas novada atrašanās vieta***

Ludzas novada administratīvajā teritorijā atrodas trīs pilsētas – Ludza, Kārsava, Zilupe, un novada sastāvā ir 22 pagasti: Blontu, Briģu, Ciblas, Cirmas, Goliševas, Isnaudas, Istras, Lauderu, Līdumnieku, Malnavas, Mežvidu, Mērdzenes, Nirzas, Ņukšu, Pasienes, Pildas, Pureņu,

Pušmucovas, Rundēnu, Salnavas, Zaļesjes un Zvirgzdenes. Novada kopējā teritorija ir 2412 km^2 (t.sk. pilsētas – 19,24 km^2).

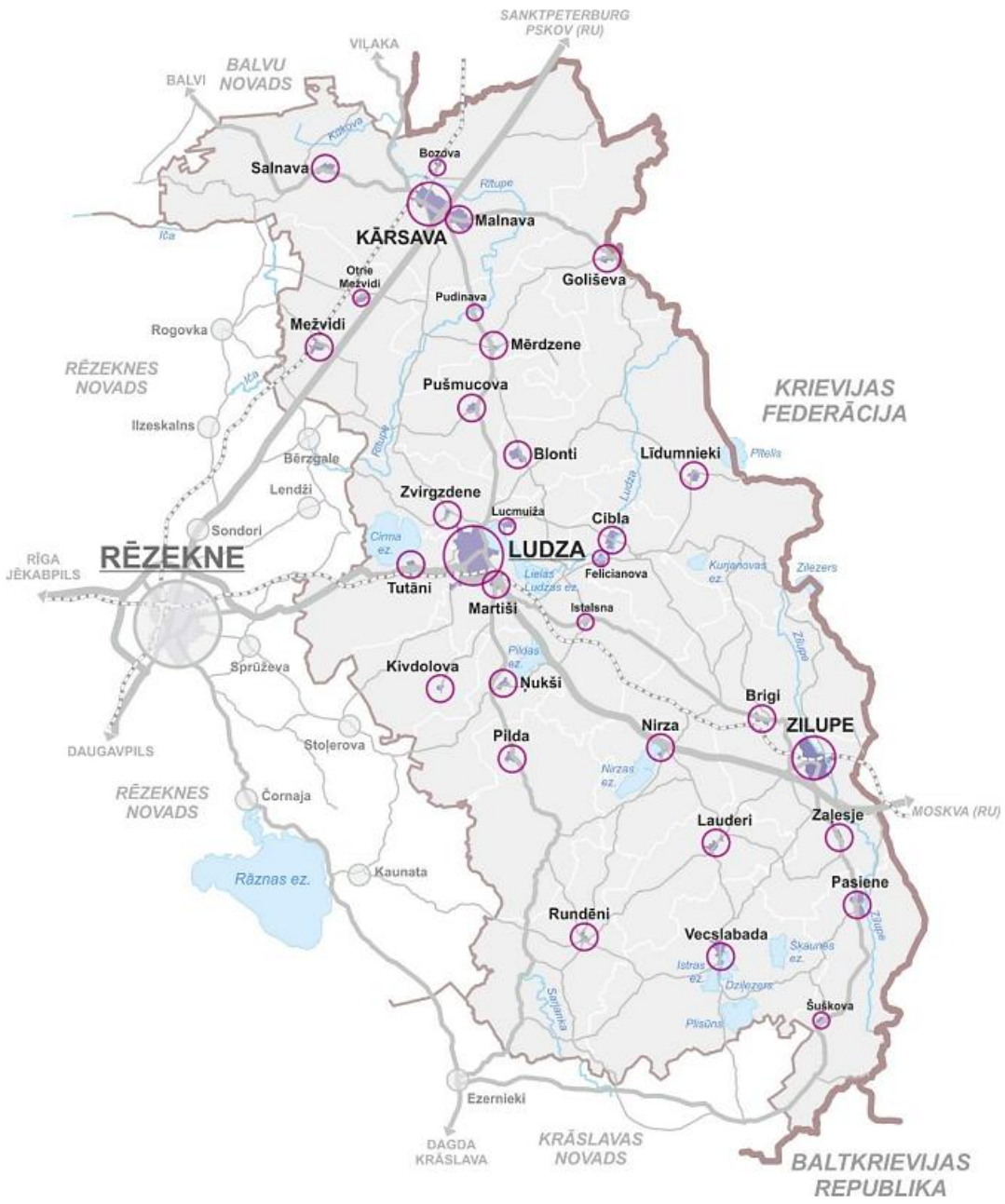

1.2. attēls ***Ludzas novads***

Demogrāfiskā situācija

Kopējais iedzīvotāju skaits pēdējos trīs gados Ludzas novadā turpina sarukt, īpaši izteikti tas vērojams mazajos pagastos. 2022. gada sākumā Ludzas novadā dzīvoja 20 904 iedzīvotāji. Šis gads bija pirmais pilnais gads pēc administratīvi teritoriālās reformas, kad Ludzas novads tika apvienots ar Ciblas, Kārsavas un Zilupes novadiem, būtiski palielinot tā teritoriju un iedzīvotāju skaitu.

2024. gadā Ludzas novadā bija reģistrēti 20 493 iedzīvotāji. Iedzīvotāju skaita sarukums ir aptuveni 2% robežās, kas raksturīgs daudzām Latgales pašvaldībām.

1.3. attēls ***Iedzīvotāju skaits Ludzas novadā 2022.-2024. gadā***

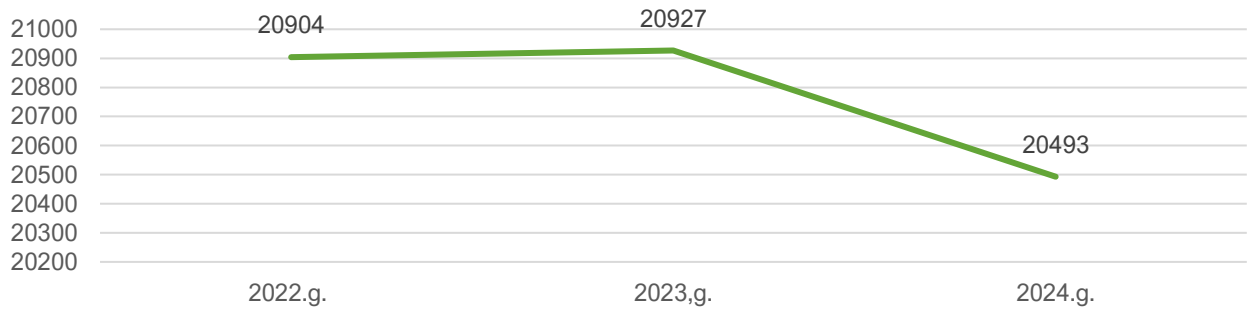

Iedzīvotāju skaits pēdējos trīs gados samazinājies par vairāk nekā 400 cilvēkiem, līdz ar to arī jauniešu īpatsvars novadā samazinās. Galvenie iemesli: zemais dzimstības līmenis, novecojošs iedzīvotāju sastāvs un migrācija uz lielākām pilsētām vai ārzemēm.

1.4. attēls
Iedzīvotāju skaits Ludzas, Kārsavas un Zilupes pilsētās 2022.-2024. gadā

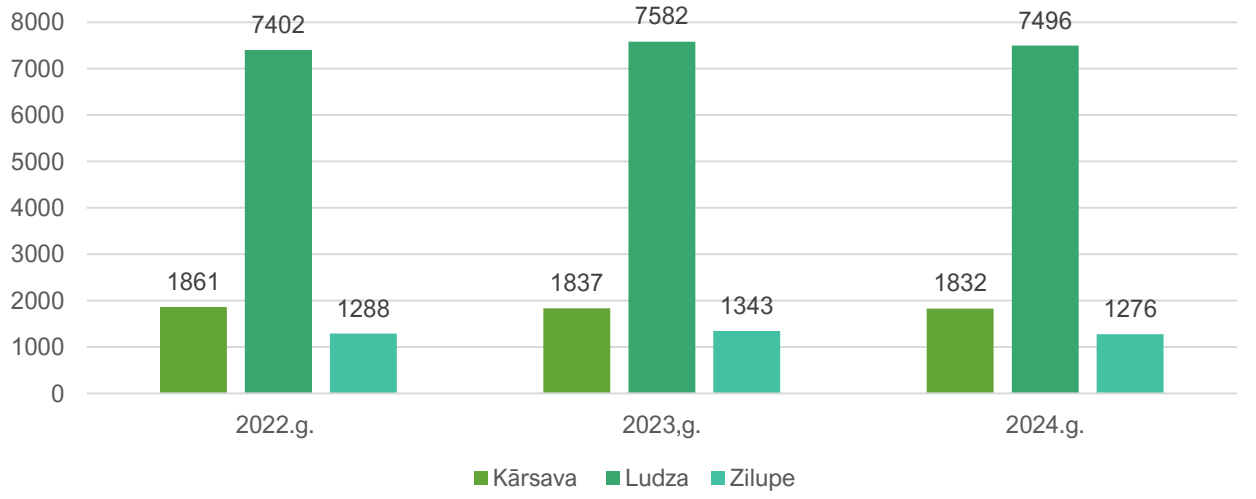

Ludzā un Zilupē vērojams relatīvi stabils iedzīvotāju skaits.

Ludzā 2022. gadā – 7 402 iedzīvotāji (3 242 vīrieši, 4 160 sievietes),
2024. gadā – 7 496 (3 302 vīrieši, 4 194 sievietes).

Zilupē - no 1 288 iedzīvotājiem 2022.gadā samazinājās līdz 1 276 iedzīvotājiem 2024.gadā.

Kārsavā no 1 861 iedzīvotāja 2022.gadā samazinājās līdz 1 832 iedzīvotājiem 2024.gadā.

Novada pagastos iedzīvotāju skaits daudzviet ir mazāks par 500 cilvēkiem, piemēram, Lauderu, Līdumnieku, Goliševas un Nirzas pagastā.

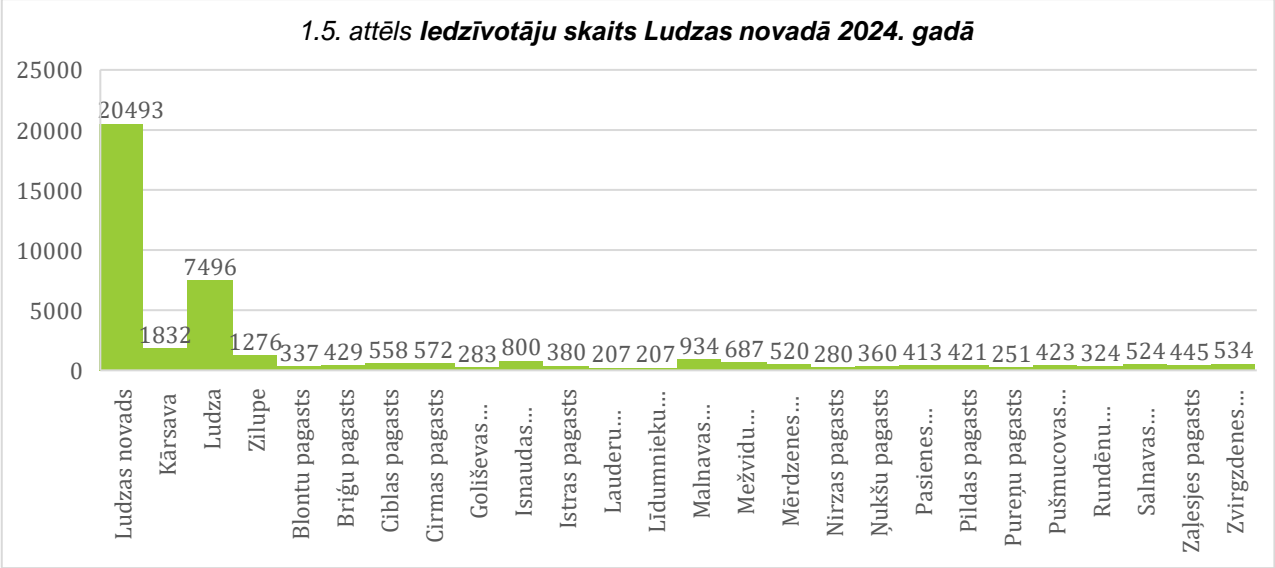

Vecumstruktūra

Jaunākie iedzīvotāji (7–14 un 15–24 gadi) veido nelielu proporciju no kopējā iedzīvotāju skaita, kas apliecina negatīvu dabisko pieaugumu un jauniešu aizplūšanu.

- Ludzas pilsētā 2024. gadā:
  - 7–14 gadi – ap 587 bērnu (~7,8 % no pilsētas iedzīvotājiem).
  - 15–24 gadi – 736 jaunieši (~9,8 %).
- Mazākajos pagastos, piemēram, Goliševas vai Līdumnieku pagastā, 15–24 gadus veco jauniešu skaits ir tikai daži desmiti vai mazāk.
- Lielākā daļa pagastu (piemēram, Nirza, Rundēni, Lauderu) redzama tendence, ka 7–14 un 15–24 gadus veco iedzīvotāju skaits samazinās vai saglabājas ļoti zems.

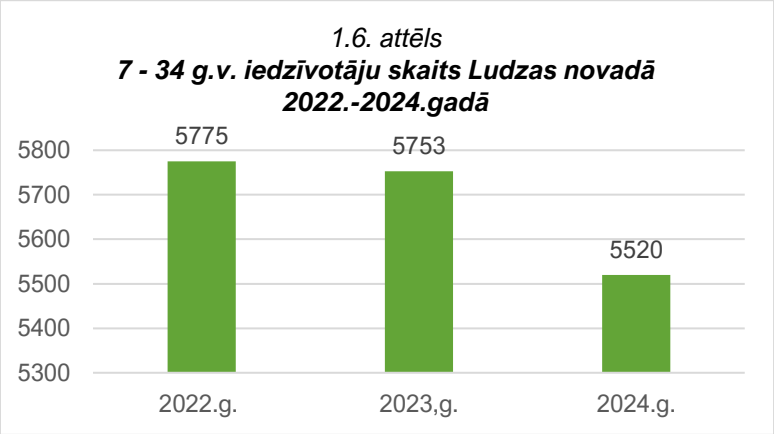

Demogrāfiskās iezīmes

- Ludza: stabilāks bērnu un jauniešu skaits, labāka vecuma struktūra.
- Kārsava un Zilupe: līdzīgas tendences – neliels jauniešu īpatsvars, kopējā iedzīvotāju skaita sarukums.
- Pagasti: skaits krīt vēl straujāk, dažviet (piemēram, Lauderu un Līdumnieku pagastā) atsevišķas vecuma grupas ir tikai daži cilvēki.

Dzimumstruktūra

Visā novadā saglabājas sieviešu pārsvars, īpaši vecākajās vecuma grupās, taču arī bērnu un jauniešu grupās vairumā vietu meiteņu skaits ir līdzīgs vai nedaudz lielāks nekā zēnu.
Piemēram, 2024. gadā:

Ludzas pilsētā 15–24 gadu grupā: 358 vīrieši, 378 sievietes;
Kārsavā – 114 vīrieši, 90 sievietes;
Zilupē – 69 vīrieši, 63 sievietes.

Tendences un secinājumi:

- Iedzīvotāju kopskaits Ludzas novadā turpina samazināties, īpaši mazākajos pagastos;
- Jauniešu (15–24 gadi) proporcija no kopējā skaita ir neliela un dažviet turpina samazināties;
- Vecāku iedzīvotāju īpatsvars pieaug, kas rada demogrāfiskās novecošanas riskus un palielina slodzi uz sociālajiem pakalpojumiem;
- Migrācija uz lielajām pilsētām un ārvalstīm saglabājas kā būtisks iemesls iedzīvotāju skaita kritumam.
- Ludzas novada pilsētās jauniešu koncentrācija ir salīdzinoši lielāka, kas padara šīs vietas par nozīmīgākajiem centriem jaunatnes politikai.

1.3. LUDZAS NOVADA JAUNIEŠU SOCIOLOĢISKAIS RAKSTUROJUMS

Ludzas novads ir viena no Latgales reģiona pierobežas pašvaldībām, kuru raksturo liels lauku teritoriju īpatsvars, salīdzinoši neliels iedzīvotāju blīvums un augsta jauniešu migrācija uz lielajām pilsētām vai ārzemēm. Šajā kontekstā 2025. gada februārī–aprīlī tika veikta jauniešu aptauja un 2025. gada maijā rīkotas 6 fokusa grupu sanāksmes, lai noskaidrotu jauniešu dzīves kvalitātes vērtējumu, intereses un līdzdalību sabiedriskajā dzīvē.

Aptaujā piedalījās 268 jaunieši un fokusgrupu sanāksmēs 92 dalībnieki, kopumā 360 jaunieši vecumā no 13 līdz 25+ gadiem.

Ievērojami aktīvāk respondēja pamatskolas un vidusskolas vecuma jaunieši, iespējams, pateicoties ciešai sadarbībai ar skolām un jaunatnes darbiniekiem. Jauniešu vecuma grupā no 19 līdz 25 gadiem dalība bija zemāka (18,2 %), kas saskan ar reģiona tendenci – pēc vidējās izglītības iegūšanas daudzi pārceļas mācīties vai strādāt uz Rīgu, Daugavpili vai ārzemēm. Tas bieži vien rada plaisu starp jauno paaudzi un vietējo kopienu.

Dzimuma sadalījums:
sievietes – 56,4 %
vīrieši – 43,6 %

Vecuma struktūra:
13–15 gadi – 47,4 %
16–18 gadi – 37,7 %
19–25 gadi – 18,2 %

Šie dati liecina, ka gandrīz 85 % aptaujāto ir pamatskolas un vidusskolas vecumā, un tikai piektdaļa – 19 gadi un vecāki. Tas atbilst tendencei, ka daudzi jaunieši pēc vidusskolas beigšanas pārvietojas ārpus Ludzas novada izglītības un darba iespēju dēļ.

Tautība:
latvieši – 77 % krievi – 20 % citas tautības – 3 %

Tautību proporcija atspoguļo Ludzas novada vēsturisko etnisko sastāvu, kur ievērojama daļa iedzīvotāju ir krievu vai citu mazākumtautību pārstāvji. Tas nozīmē, ka darbā ar jaunatni jāturpina pievērst uzmanība starpkultūru dialogam un saliedētības veicināšanai.

Lielākā daļa respondentu dzīvo Ludzas pilsētā (38,4 %), kā arī Zilupes un Kārsavas pilsētās. Mazākā apjomā pētījumā piedalījās jaunieši no pagastiem.

Kopumā Ludzas novada jauniešu socioloģiskais portrets rāda šādas iezīmes:

- demogrāfiski dominē skolas vecuma jaunieši;
- vairāk nekā puse ir meitenes;
- lielākoties jaunieši ir latviešu tautības, taču ievērojama ir arī krievvalodīgo daļa;
- aktīvāk aptaujā iesaistījās pilsētu iedzīvotāji, kamēr daļa pagastu pārstāvniecība bija neliela.

Šis profils uzskatāmi parāda nepieciešamību turpināt informēšanas un līdzdalības veicināšanas aktivitātes, īpaši vecākā jauniešu segmenta vidū, kā arī stiprināt vienlīdzīgu iespēju principu un multikulturālu pieeju jaunatnes politikas īstenošanā.

Teritoriāli respondenti aptvēra teju visu novadu – no Ludzas, Kārsavas un Zilupes pilsētām līdz mazākajiem pagastiem. Lielākā daļa dzīvo Ludzas pilsētā (38,4 %), kas ir administratīvais un ekonomiskais centrs. Pagastos respondentu skaits bija neliels, kas liecina gan par iedzīvotāju skaita samazināšanos gan par ierobežotām informācijas aprites iespējām.

1.7. attēls ***Aptaujāto jauniešu dzīvesvieta***

Socioloģiski Ludzas novada jaunieši raksturojas ar:

- augstu mācību un izglītības orientāciju (vairāk nekā 80 % vēl mācās);
- salīdzinoši mazu nodarbināto īpatsvaru;
- lielu daļu jauniešu, kuri vēl tikai apzina savas intereses un nākotnes plānus.

Papildu faktors, kas ietekmē jauniešu līdzdalību, ir reģiona ģeogrāfiskā attālinātība un robežteritorijas statuss. Tas ietekmē ne tikai ekonomiku, bet arī mobilitāti un attīstības iespējas.

1.4. JAUNIEŠU IZGLĪTĪBA UN NODARBINĀTĪBA

Izglītība un informētība

2022.–2024. gadā Ludzas novadā saglabājas tendence, ka lielākā daļa jauniešu mācās vispārējās izglītības iestādēs (pamatskolās un vidusskolās). Lielākie izglītības centri ir Ludzas pilsēta, kur atrodas 2 vidusskolas un ir profesionālās ievirzes izglītības iespējas.

Ludzas novada teritorijā darbojas šādas izglītības iestādes:

4 pamatskolas
Ciblas pamatskola,
Pildas pamatskola,
Mērdzenes pamatskola,
Ludzas Mūzikas pamatskola;

4 vidusskolas
Ludzas pilsētas vidusskola,
Ludzas 2.vidusskola,
Kārsavas vidusskola,
Zilupes vidusskola;

1 interešu izglītības iestāde
Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrs;

4 profesionālās ievirzes izglītības iestādes
Kārsavas Mūzikas un mākslas skola,
Zilupes Mūzikas un mākslas skola,
J.Soikāna Ludzas mākslas skola,
Ludzas novada Sporta skola.
Profesionālās ievirzes izglītības programmas īsteno arī Ludzas Mūzikas pamatskola;

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes aģentūra "**Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Malnavas koledža**", kurā var apgūt 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas, profesionālās vidējās, arodizglītības, tālākizglītības un neformālās izglītības programmas.

Demogrāfiskie dati parāda, ka 7–14 gadu vecuma bērnu skaits kopumā Ludzas pilsētā saglabājies stabils (no ~540 līdz ~590 bērniem), savukārt daudzos pagastos tas ir ļoti mazs (bieži vien 10–20 bērni). Tas ietekmē skolu tīklu – vairākās mazajās skolās ir apvienotās klases, un daļa izglītības iestāžu ilgtermiņā atrodas samazināšanas vai reorganizācijas riska zonā.

Pēdējos gados Ludzas novada pašvaldība un skolas ir ieguldījušas digitālās vides attīstībā – ieviesti mācību platformu risinājumi, modernizētas datorklases un aprīkojums. Tomēr digitālā plaisa starp pilsētām un attālākajiem pagastiem joprojām pastāv.

Lielākā daļa jauniešu pēc pamatskolas turpina mācības vidusskolās vai profesionālajās skolās. 2024. gadā veikto aptauju dati rāda, ka daļa Latvijas skolēnu izvēlas profesionālās programmas (automehānika, lauksaimniecība, kokapstrāde), kas Latgalē ir nozīmīgas. Tomēr, pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem, jauniešu īpatsvars ar augstāko izglītību Ludzas novadā ir mazāks nekā Latvijas vidējais rādītājs (ap 25 % pret ~39 % valstī). Daudzi pēc vidusskolas izvēlas pārcelties uz Rīgu vai Daugavpili studiju dēļ.

Aptaujas dati par izglītību apstiprina, ka Ludzas novada jaunieši pārsvarā vēl ir skolas vai studiju procesā. 42,8 % bija ieguvuši pamatizglītību, 21,2 % – sākumskolas izglītību, bet 16,7 % – vidējo izglītību. Salīdzinoši neliels bija profesionālās un augstākās izglītības pārstāvju īpatsvars

– profesionālā vidējā izglītība bija 4,5 %, bakalaura grāds – 3,4 %, maģistra – 3,8 %. Šie rādītāji atbilst Latgalei kopumā, kur jauniešu izglītības līmenis vidēji ir nedaudz zemāks nekā valsts rādītāji, bet pēdējos gados vērojama pozitīva tendence – arvien vairāk jauniešu izvēlas profesionālo un augstāko izglītību.

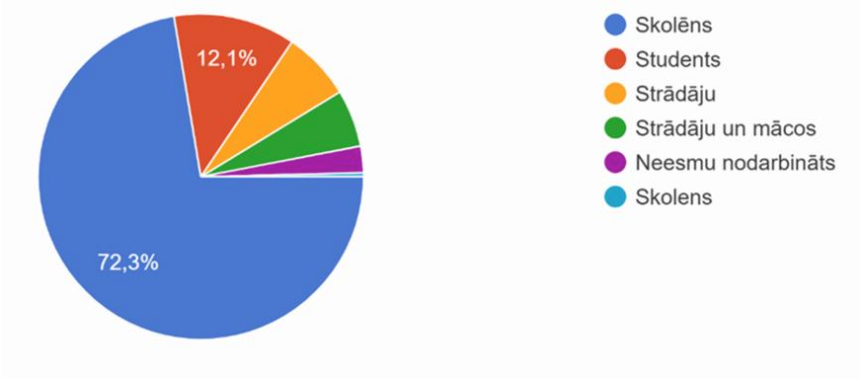

1.8. attēls ***Aptaujāto jauniešu nodarbinātība***

Profesionālo interešu sadalījums liecina par ļoti dažādu ievirzi. Vislielākā interese bija medicīnā un veselības aprūpē (ap 50 atbilžu), kas tradicionāli Latgalē ir pieprasīta nozare, ņemot vērā medicīnas darbinieku trūkumu un novecojošo sabiedrību. Otrs nozīmīgais virziens bija IT un programmēšana (ap 25), kas apliecina jauno paaudzi ieinteresētību digitālajās prasmēs.

Svarīgi minēt arī citus nozīmīgus interešu blokus:

- radošās industrijas (māksla, dizains, arhitektūra);
- tehniskās profesijas un automehānika;
- militārā joma, robežsardze un valsts drošības struktūras – Ludzas novadā šīs nozares ir īpaši aktuālas, jo reģions ir robežzona;
- sports un fitnesa joma.

Nozare / Profesiju joma	Aptuvenais atbilžu skaits
Medicīna un veselība	~50
IT un programmēšana	~25
Militārā joma, robežsardze, NBS	~20
Māksla, dizains, arhitektūra	~35
Automehānika un tehniskās profesijas	~30
Friziermāksla, skaistumkopšana, vizāžistika	~10
Sports un fitnesa joma	~15
Mūzika un pasākumu organizēšana	~10
Lauksaimniecība un mežsaimniecība	12
Pedagoģija un sociālais darbs	8
Jurisprudence un valsts pārvalde	7
Uzņēmējdarbība, finanses, mārketings	12
Citas specifiskas nozares (astroloģija, aviācija, tulkošana u. c.)	8
Nav skaidras intereses (“nezinu”, “grūti pateikt”)	~40

1.8. attēls
Profesiju nozare vai nodarbošanās, kas jauniešus interesē

Aptuveni 40 jaunieši vēl nav izlēmuši par profesiju, kas ir likumsakarīgi, ņemot vērā viņu vecumu un karjeras meklējumu posmu.

Informētība par izglītības iespējām sadalījās:

- ap 50 % zina konkrētas mācību iestādes (piemēram, Rīgas Stradiņa universitāti, Rēzeknes tehnikumu, Malnavas koledžu),
- 20 % norādījuši vispārīgu informētību,
- ap 30 % – nezina vai vēl nav interesējušies.

Tas norāda, ka Ludzas novada jauniešiem nepieciešams regulārs atbalsts karjeras izglītībā un informācijas pieejamībā par izglītības un darba iespējām gan Latvijā, gan ārvalstīs.

Informācijas pieejamība

Ludzas novada jauniešu informācijas iegūšanas paradumi lielā mērā balstās neformālos un digitālos kanālos, bet oficiālie informācijas avoti joprojām netiek plaši izmantoti. Šī tendence iezīmē būtisku izaicinājumu – pat tad, kad piedāvājums pastāv, liela daļa jauniešu par to vienkārši neuzzina vai neinteresējas.

Pētījuma rezultāti uzskatāmi apliecina, ka galvenie informācijas avoti jauniešiem ir draugi un vienaudžu loks – 73,4% respondentu atzīmējuši, ka tieši no draugiem visbiežāk iegūst informāciju par pasākumiem, iespējām, aktivitātēm un citiem jauniešiem nozīmīgiem jautājumiem.

Otrs nozīmīgākais avots ir sociālie tīkli, kurus regulāri izmanto 68,3% jauniešu. Aptauja parāda, ka jaunieši priekšroku dod dinamiskai un ātri uztveramai informācijai, kas pieejama viņu ikdienas platformās: TikTok, Instagram un WhatsApp.

Apmēram puse jauniešu (50,8%) atzina, ka informāciju iegūst arī skolā. Tas apliecina skolu kā stratēģiski nozīmīgu partneri jaunatnes politikas komunikācijā.

Salīdzinot ar minētajiem kanāliem, LNP un BJC informatīvās platformas tiek izmantotas ievērojami retāk. Facebook kā informācijas avotu minēja tikai 19,3%, Instagram – 14,8%, bet TikTok – 10,2% jauniešu.

Jaunieši dod priekšroku dinamiskiem un vizuāliem formātiem, tāpēc attēli un īsie "stories" būtu efektīvākie veidi informācijas izplatīšanai. *(skat. attēlu Nr. 1.9.)*

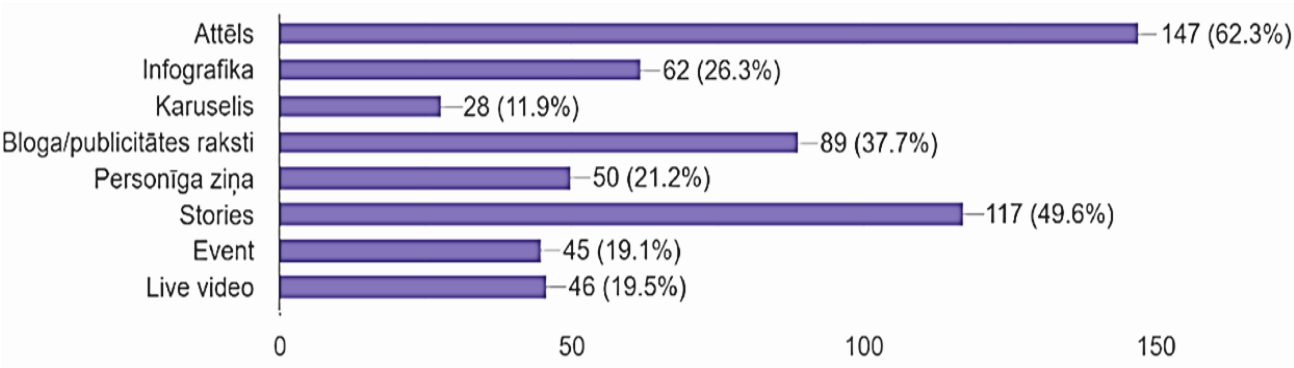

1.9. attēls
Jauniešiem vēlamie informācijas formāti

Ikdienā Ludzas novada jauniešu informācijas plūsma faktiski balstās mobilajās aplikācijās un vizuāli bagātīgos formātos:

TikTok un WhatsApp – 81,2%, YouTube – 76,7%, Snapchat – 69,8%, Instagram – 67,8%, Telegram – 61,2%.

Digitālo iespēju vērtējuma rezultāti: trešdaļa respondentu (33,8%) norādīja, ka digitālo aktivitāšu un pasākumu ir pārāk maz, vēl 31,6% labprāt iesaistītos, ja to būtu vairāk. Tikai neliela daļa jauniešu uzskata, ka aktivitāšu ir pietiekami daudz vai pat par daudz, kas uzsver pieprasījumu pēc moderniem, pieejamiem digitālajiem formātiem.

Informētības līmenis par konkrētiem piedāvājumiem ir nevienmērīgs:

- par izglītības iestāžu aktivitātēm pietiekami informēti ir 57% jauniešu – šeit atkal redzama skolas vadošā loma;
- par pašvaldības rīkotajām aktivitātēm informēti tikai 20% jauniešu;
- vēl mazāk ir informētība par jaunatnes NVO un politiskajām organizācijām.

Šī informācijas asimetrija skaidri ietekmē arī līdzdalību – ja jaunieši nezina par iespējām, viņi nespēj tajās iesaistīties. *(skat. attēlu Nr. 1.10)*

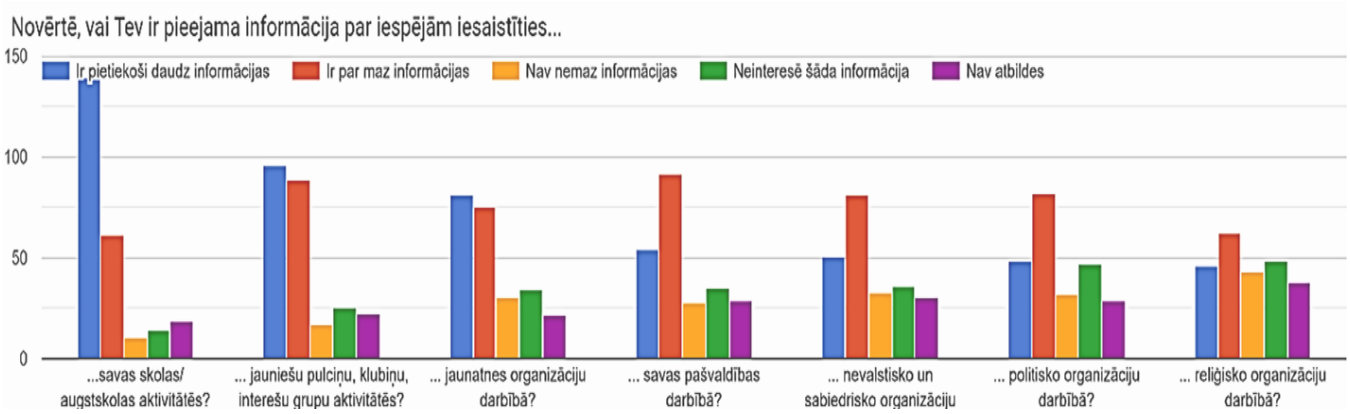

1.10. attēls
Jauniešu informētības līmenis par iespējām

Tātad, Ludzas novada jaunieši dzīvo digitālā informācijas vidē, kur viņu iesaistes platformas ir TikTok, Instagram, WhatsApp, YouTube un Snapchat. Lai veidotu efektīvu jaunatnes politiku un nodrošinātu informācijas sasniedzamību, nepieciešams:

- pārorientēt komunikāciju uz mobilajiem un vizuālajiem formātiem;
- radīt regulāru, vienkārši uztveramu saturu, kas tiešā veidā parāda ieguvumus un iesaistes iespējas;
- iesaistīt pašus jauniešus kā informācijas vēstnešus;
- rūpīgi veidot saturu par NVO un pilsonisko līdzdalību, skaidrojot jauniešiem, kā praktiski izmantot šīs iespējas.

Nodarbinātības joma

Ludzas novada jauniešiem ir izteikta vēlme strādāt un gūt finansiālu patstāvību, taču pastāvošie šķēršļi bieži vien kavē šo interesi īstenot dzīvē. Kopumā aptauja atklāj gan vajadzību iegūt ienākumus un darba pieredzi, gan vēlmi darboties tādā nodarbinātības formā, kas pielāgota mācību un personiskās dzīves ritmam.

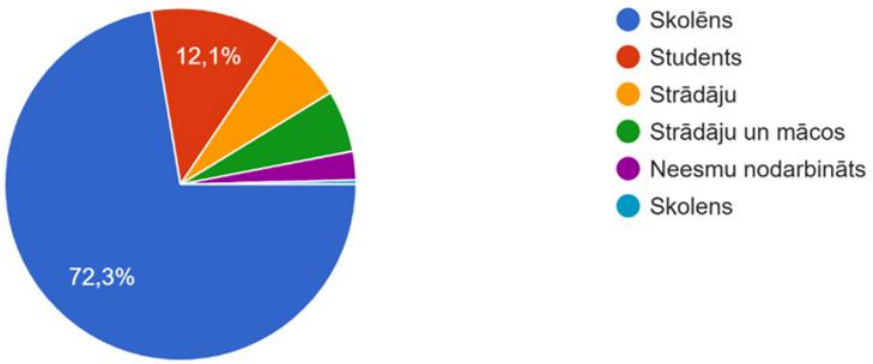

1.11. attēls
Aptaujāto jauniešu nodarbinātība

Lielākā daļa respondentu (84,4 %) mācās un studē, no kuriem 5,7 % paralēli studijām arī strādā. 8 jaunieši atbildēja, ka nemācās, nestrādā un neapgūst profesiju (NEET).

Nodarbinātības formas un vēlmes

Aptuveni 36,5% jauniešu atzina, ka labprāt strādātu nepilnu darba laiku paralēli mācībām. Šis augstais īpatsvars rāda, ka elastīga darba iespējas jauniešiem ir ļoti svarīgas – viņi vēlas strādāt, taču nevēlas ziedot izglītību.

Vēl 25,3% izvēlētos sezonas darbus vai projektos balstītu nodarbinātību, kas ļautu apvienot darbu ar studiju periodiem vai vasaras brīvlaiku.

Salīdzinoši neliela daļa – 12,9% jauniešu – šobrīd nevēlas strādāt, bet gandrīz piektdaļa jeb 19,5% atzīst, ka vēl nav izlēmuši. Tas nozīmē, ka gandrīz divas trešdaļas Ludzas novada jauniešu (vairāk nekā 60%) ir atvērti darba iespējām, ja vien tās būtu saprotamas, drošas un elastīgas.

Darba iespēju vērtējums novadā

Tomēr jauniešu vērtējums par darba iespējām savā reģionā ir ļoti kritisks. 69,6% respondentu uzskata, ka Ludzas novadā darba iespējas ir vai nu ļoti ierobežotas, vai vispār trūkst. Tikai 11,1% jauniešu redz pietiekamu darba vietu piedāvājumu, kas ir satraucoši zems rādītājs. Gandrīz piektā daļa aptaujāto nezina vai nespēj formulēt viedokli, kas apliecina informācijas trūkumu par nodarbinātības iespējām.

Galvenie šķēršļi darba meklēšanā

Jauniešu atbildēs spilgti iezīmējas "pieredzes apburtais loks" – viņi nevar iegūt darbu, jo trūkst pieredzes, taču pieredzi nav iespējams iegūt bez darba. Aptaujas dati to skaidri apliecina:

- 135 jaunieši minējuši, ka nav piemērotu darba vietu viņu prasmēm un interesēm;

- 88 jaunieši saskaras ar pieredzes trūkumu, kas neļauj konkurēt darba tirgū;
- 76 jaunieši uzsvēruši problēmu ar zemu atalgojumu, kas liedz motivāciju sākt strādāt;
- 66 jauniešiem trūkst konkrētu prasmju vai zināšanu, lai kvalificētos esošajām vakancēm.

Šie šķēršļi veido situāciju, kurā jauniešu vēlme strādāt saduras ar realitāti – nepietiekams piedāvājums, prasību neatbilstība un zema samaksa. Tā rezultātā daļa jauniešu apsver iespēju pārcelties uz citām pilsētām vai valstīm.

Uzņēmējdarbības potenciāls

Neraugoties uz sarežģīto situāciju darba tirgū, 24,5% jauniešu ir izteikuši vēlmi nākotnē uzsākt savu uzņēmējdarbību Ludzas novadā. Tas ir nozīmīgs skaitlis, kas parāda gatavību pašiem radīt darba vietas un ieviest jaunas idejas. Tajā pašā laikā 35,9% jauniešu šaubās, bet gandrīz 40% šādu iespēju neredz kā reālu. Tas skaidrojams ar riskiem un nenoteiktību, ko jaunieši saista ar uzņēmējdarbību reģionā, kur ekonomiskā aktivitāte ir ierobežota.

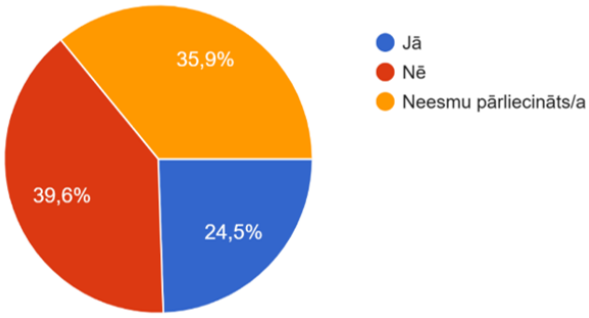

1.12. attēls
Atbilde uz jautājumu "Vai esi ieinteresēts uzsākt savu uzņēmējdarbību Ludzas novadā?"

Populārākās uzņēmējdarbības jomas, kurās jaunieši saskata potenciālu:

Nozare / Profesiju joma	Atbilžu skaits
Lauksaimniecība un pārtikas ražošana	82
Tūrisms	70
Tehnoloģijas un IT	50
Vides ilgtspējība	49
Izglītība un apmācības	61
Radošās industrijas (māksla, mūzika, dizains u.c.)	91
Izklaide	2
Skaistumkopšana	1
Nezinu	12

1.12. attēls
Kādās nozarēs jaunieši redz iespējas attīstīt uzņēmējdarbību Ludzas novadā

- Radošās industrijas (māksla, dizains, kultūra, mediji) – šī joma piesaista jauniešus ar vēlmi radīt jaunu un unikālu saturu;
- Lauksaimniecība un pārtikas ražošana – norāda gan uz tradīciju turpināšanu, gan uz vietējo resursu izmantošanu;
- Tūrisms – reģiona dabas un kultūras potenciāla attīstīšana;
- Tehnoloģijas un IT, kā arī vides ilgtspēja – šīs jomas atspoguļo vēlmi virzīties modernākā virzienā;
- Izglītība un apmācība, kas apliecina interesi sniegt ieguldījumu vietējā sabiedrībā.

Atbalsta vajadzības uzņēmējdarbības veicināšanai

Lai gan interese par uzņēmējdarbību ir, jaunieši ļoti skaidri norāda, ka bez mērķtiecīga atbalsta viņi to nevarēs īstenot.

Galvenās vajadzības:

- Finansiāls atbalsts (129 jaunieši) – dotācijas, granti un subsīdijas sākuma kapitālam;
- Bezmaksas kursi un apmācības (116) – uzņēmējdarbības pamati, finanšu vadība, mārketings;
- Darba telpas (83) – pieejamas un moderni aprīkotas vietas biznesa uzsākšanai;
- Mentoringa konsultācijas (73) – pieredzējušu uzņēmēju atbalsts un konsultācijas;
- Kontaktu un tīklošanās iespējas (51) – iespēja veidot sadarbību ar citiem jaunajiem uzņēmējiem.

Šie dati skaidri parāda, ka jauniešu uzņēmējdarbības potenciālu iespējams realizēt tikai tad, ja tiek radīta saprotama, praktiska un pieejama atbalsta sistēma.

1.5. PILSONISKĀ LĪDZDALĪBA UN BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANA

Ludzas novada jauniešu aptaujas dati sniedz detalizētu ieskatu viņu brīvā laika pavadīšanas paradumos, iespējās un vēlmēs, vienlaikus atklājot būtiskus trūkumus un attīstības potenciālu šajā jomā. Aptaujas rezultāti parāda, ka brīvā laika vide un infrastruktūra Ludzas novadā nepilnībā atbilst jauniešu vajadzībām, bet vienlaikus ir skaidra interese un pieprasījums pēc daudzveidīgām un pieejamām aktivitātēm.

Pilsoniskā līdzdalība un iespējas iesaistīties sabiedriskajā dzīvē

Aptaujas dati liecina, ka lielai daļai jauniešu pilsoniskās līdzdalības iespējas šķiet ierobežotas vai neskaidras. Tikai piektdaļa (22,2 %) uzskata, ka iespējas iesaistīties sabiedrisko organizāciju darbībā ir pilnīgas, kamēr 37,2 % redz tās kā nelielas, bet 32,3 % nespēj sniegt vērtējumu. Līdzīga tendence novērojama arī attiecībā uz jauniešu organizācijām – vairāk nekā 66 % respondentu vai nu redz tikai nelielas iespējas, vai nespēj tās novērtēt. Šie dati norāda uz nepieciešamību uzlabot informācijas pieejamību un sekmēt jauniešu motivāciju iesaistīties sabiedriskajā darbībā.

Politiskā līdzdalība vēl vairāk izceļ zemo informētības un iesaistes līmeni – gandrīz puse jauniešu (45,3 %) nespēj novērtēt savas iespējas piedalīties politisko organizāciju darbībā, un līdzīga situācija ir attiecībā uz iespēju ietekmēt politiskos lēmumus. Tikai 14,6 % jauniešu uzskata, ka viņiem ir visas iespējas šajā jomā.

Vienlaikus brīvprātīgā darba jomā novērojama salīdzinoši labāka situācija. 36,2 % jauniešu uzskata, ka iespējas ir, taču arī šeit gandrīz trešdaļa redz tās kā ierobežotas vai nenovērtē.

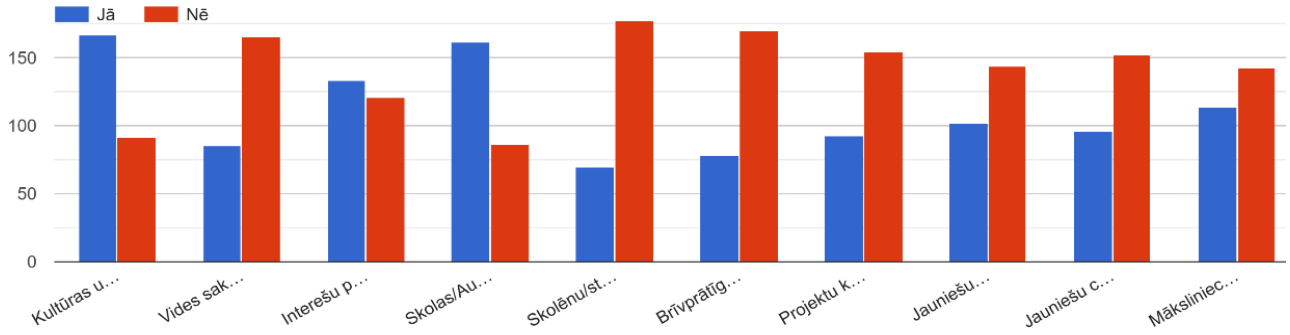

1.13. attēls

Atbildes uz jautājumu "Vai pēdējā gada laikā piedalījies aktivitātēs (kā dalībnieks, organizators, skatītājs, apmeklētājs)?"

Jauniešu intereses un hobiji

Vispopulārākā joma Ludzas novada jauniešu vidū ir sports, ko par svarīgu atzīmēja 60,2% respondentu. Otrajā vietā ierindojas mūzika (35,9%), trešajā – māksla (30,7%). Digitālās tehnoloģijas un multimediju aktivitātes interesē gandrīz katru ceturto jaunieti.

No tehnoloģiju aktivitātēm jaunieši visvairāk vēlas apgūt multimediju prasmes (video, foto, skaņa), digitālo mārketingu, programmēšanu un robotiku. Līdz ar to pieprasījums pēc mūsdienīgām un profesionālām prasmēm ir ļoti augsts.

Interese par kursiem un apmācībām koncentrējas uz:

- Valodu apguvi (51,2%),
- Dzīves prasmju un psiholoģijas apmācību (42,6%),
- Mākslas un radošajiem kursiem (38%),
- Profesionālajām un uzņēmējdarbības prasmēm (34,7%),
- IT un digitālajām iemaņām (27,3%).

Šķēršļi hobiju attīstībai visbiežāk ir:

- Laika trūkums (52,7%),
- Nepiemērotas telpas vai aprīkojuma trūkums (41,2%),
- Informācijas trūkums (34,7%),
- Finansiāli ierobežojumi (20,8%).

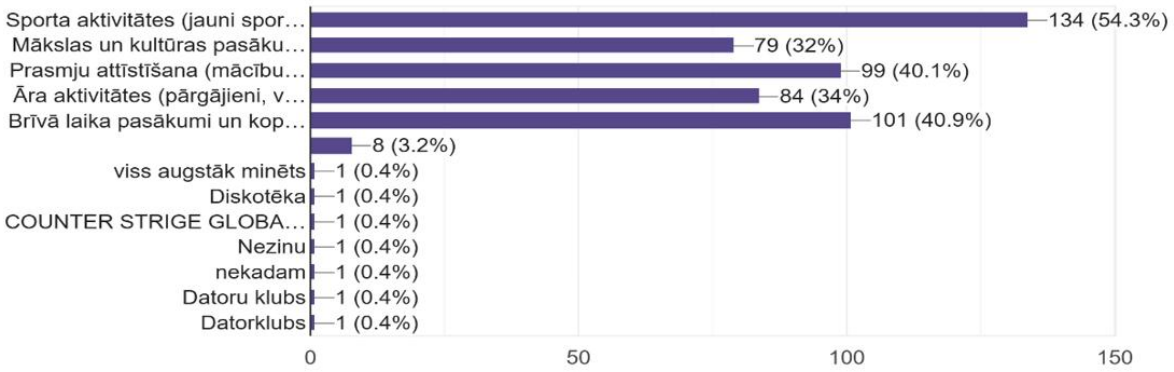

1.14. attēls
Atbildes uz jautājumu "Kurām aktivitātēm tu vēlētos veltīt vairāk laika, ja būtu pieejami atbilstoši resursi?"

Atbalsts, ko jaunieši uzskata par nepieciešamu savām interesēm un hobijiem:

- Finansiāls atbalsts aktivitātēm (48,3%),
- Moderni aprīkoti jauniešu centri (39,2%),
- Mentoru un pedagogu iesaiste (37,9%),
- Plašāka informācija par piedāvājumu (35,8%).

Brīvā laika infrastruktūra

Lai gan 69,2 % respondentu atzīst, ka piekļuve internetam ir pietiekama, kopējais apmierinātības līmenis ar brīvā laika iespējām ir tikai daļējs. Vairāk nekā puse jauniešu (56,9 %) novērtējuši savas iespējas virs vidējā līmeņa (virs 5 ballēm no 10), taču 15 % snieguši ļoti zemu vērtējumu (1–3 balles), kas norāda uz būtisku neapmierinātības daļu.

Jaunieši īpaši uzsver vietu trūkumu, kur satikties ar draugiem, īpaši ziemas sezonā (54 %), kā arī kafejnīcu un jauniešu centru nepietiekamību (52 %), kultūras un izklaides notikumu trūkumu (42,7 %) un ierobežotu sporta infrastruktūru (29,8 %). Tāpat tika norādīts uz zemu pieejamību āra aktivitātēm un finansiāli nepieejamām brīvā laika iespējām, ko pastiprina arī vājā sabiedriskā transporta sistēma.

Jauniešu vēlmes un vajadzības

Aptauja atklāj ļoti plašu un strukturētu jauniešu interešu spektru attiecībā uz brīvā laika pavadīšanu. Pēc viņu domām, Ludzas novadā būtu **nepieciešamas**:

- Kafejnīcas un atpūtas telpas (52,8 %),
- Jauniešu centrs ar dažādām aktivitātēm (50,4 %),
- Regulāri kino seansi (50 %),
- Sporta laukumi un fitnesa zāles (39,8 %),
- Modernas co-working telpas mācībām un darbam (42,9 %),
- Āra aktivitāšu zonas un pārgājienu takas (37,4 %),
- Koncerti un mūzikas pasākumi (37 %),
- Spēļu vakari un turnīri (32,7 %),
- Prasmju attīstības kursi un radošās darbnīcas (27,2 % un 24,8 %),
- Psiholoģiskais atbalsts un mentālās veselības resursi (26 %).

Šie rezultāti atklāj jauniešu vēlmi pēc drošas, funkcionālas un sociāli iekļaujošas vides, kur attīstīt savas intereses, veidot attiecības un saņemt emocionālu atbalstu.

Brīvprātīgais darbs

Aptauja uzrāda, ka Ludzas novada jauniešu informētība par brīvprātīgā darba iespējām ir zema – tikai 32% zina, kur un kā var iesaistīties, savukārt gandrīz tikpat daudzi (30,4%) neko nezina, un vēl trešdaļa (34,4%) par to nav interesējušies. Šie dati nozīmē, ka vairāk nekā puse jauniešu nejūtas pietiekami informēti vai motivēti. Tikai pavisam neliels skaits (0,8%) skaidri norāda, ka nevēlas piedalīties brīvprātīgajā darbā.

Galvenie **neiesaistīšanās iemesli**:

- Laika un motivācijas trūkums, lielā noslodze skolā.
- Brīvprātīgais darbs netiek uztverts kā vērtīgs ieguldījums karjerā (piemēram, nav saistoši sertifikāti vai atzinība).
- Neziņa, kā šāda darbība izskatās praksē, ko konkrēti dara un kādi ir ieguvumi.

Tomēr interese nav zudusi pavisam – 15% noteikti vēlas tuvākajā laikā darboties brīvprātīgi, un vēl 37,7% to drīzāk apsver. Vienlaikus gandrīz puse (47,4%) norāda, ka tuvākajā gadā neplāno iesaistīties.

Iepriekšējā pieredze brīvprātīgajā darbā ir 42,1% jauniešu. Populārākās jomas, kurās viņi darbojušies, ir:

- Vides un dabas aizsardzība (58 jaunieši),
- Labdarība (52),
- Kultūras pasākumi (51),
- Pasākumu organizēšana (47).
- Šie dati liecina, ka līdzšinējās iespējas galvenokārt bijušas saistītas ar vidi un kultūru.
- Motivējošie faktori iesaistei:
- Vēlme iegūt jaunas prasmes un pieredzi (132 jaunieši),
- Palīdzēt citiem (102),
- Izveidot jaunus kontaktus (100).
- Mazāka nozīme bija praktiskam ieguvumam (piemēram, CV vai sertifikātiem).

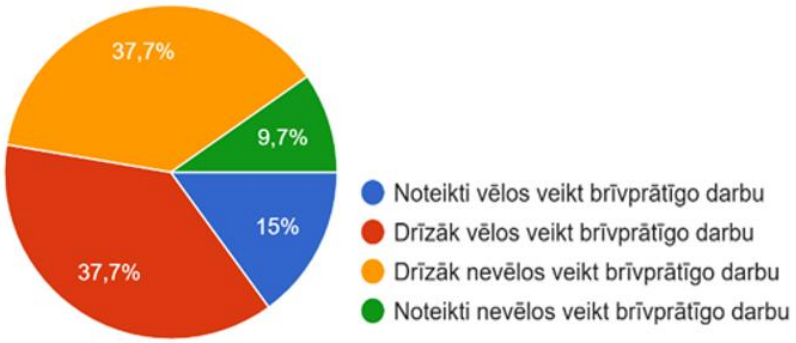

1.15. attēls
Atbildes uz jautājumu
"Vai tu būtu ieinteresēts/-a veikt brīvprātīgo darbu tuvākā gada laikā?"

Gandrīz puse jauniešu (49,6%) atzina, ka brīvprātīgais darbs viņus neinteresē. Tajā pašā laikā 44,1% izrādīja interesi, kas liecina par potenciālu iesaisti, ja tiktu izveidots saistošāks piedāvājums.
Visvairāk jauniešus interesē šādas jomas:

- Sports un veselība (127),
- Kultūra un māksla (106),
- Sociālā palīdzība (75).

Jauniešu intereses

Pētījums apliecina, ka Ludzas novada jaunieši visaktīvāk iesaistās kultūras un izglītības iestāžu pasākumos. Kultūras notikumos piedalījušies vairāk nekā puse respondentu (167 jaunieši), līdzīgi – skolu rīkotās aktivitātēs (162 jaunieši).

Mazāka aktivitāte bija vērojama jauniešu biedrībās un iniciatīvas grupās (133 dalībnieki), mākslinieciskās pašdarbības kolektīvos (114), projektos (102) un brīvprātīgajā darbā (78). Sabiedriskajā un politiskajā līdzdalībā iesaiste kopumā ir salīdzinoši zema – piemēram, skolēnu un studentu pašpārvaldēs darbojās tikai 70 jaunieši.

Galvenie šķēršļi līdzdalībai:

- Intereses un motivācijas trūkums (47,6%);
- Laika trūkums lielās skolas slodzes dēļ (47,2%);
- Nav draugu vai kompānijas, ar ko kopā piedalīties (28%);
- Nepietiekama informācija (25,6%);
- Transporta problēmas, īpaši jauniešiem no pagastiem (22,4%);
- Finansiāli ierobežojumi un mentālās veselības faktori.

Jauniešu izteiktās **vajadzības sadarbībā ar pašvaldību** visbiežāk saistītas ar:

- Brīvā laika pavadīšanas vietu un aktivitāšu pieejamību (atpūtas telpas, sporta laukumi, kino, diskotēkas);
- Nodrošinātu nodarbinātību un karjeras atbalstu (prakses vietas, granti, karjeras konsultācijas);

- Psiholoģisko palīdzību (psihologs skolās, bezmaksas atbalsta punkti);
- Labāku sabiedriskā transporta organizēšanu;
- Plašākām izglītības un izaugsmes iespējām;
- Vienlīdzīgu pieeju aktivitātēm gan pilsētā, gan pagastos.

Šīs vajadzības skaidri atklāj, ka jaunieši vēlas daudzveidīgākas iespējas gan socializācijai, gan profesionālai attīstībai un emocionālajai labsajūtai.

1.6. DROŠĪBA, VESELĪBA UN JAUNIEŠU DZĪVES KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMS

Aptaujas rezultāti rāda, ka kopumā Ludzas novada jaunieši savu drošības sajūtu vērtē salīdzinoši pozitīvi. Drošību 10 baļļu skalā lielākā daļa novērtēja augstu – biežākā atzīme bija 8 balles (19,5%), bet 18% piešķīra maksimālo – 10 balles. Tas liecina par kopumā labvēlīgu drošības vidi, taču drošības līmenis tomēr netiek uztverts kā ideāls.

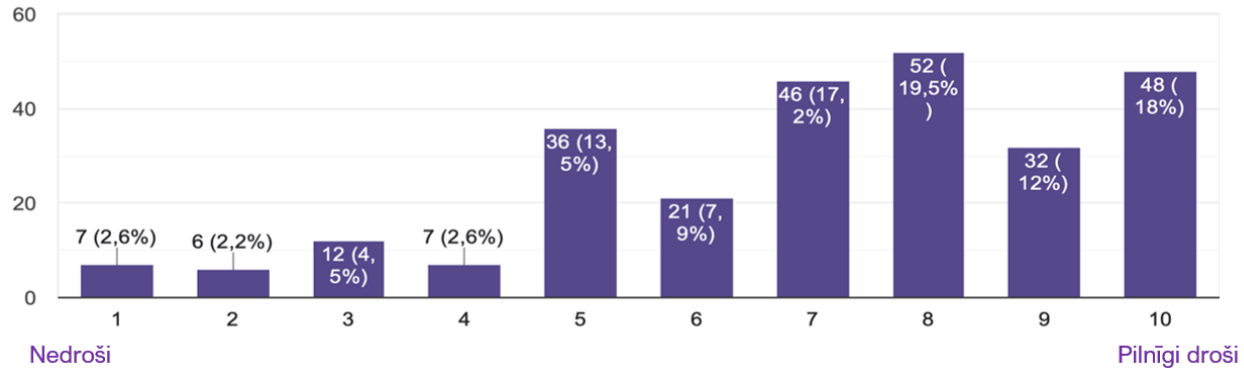

1.15. attēls
Drošības sajūta Ludzas novadā

Komentāros jaunieši norādīja vairākas būtiskas **problēmas, kas ietekmē drošības izjūtu**:

- Nepietiekama policijas klātbūtne pilsētā un lauku teritorijās.
- Vāja ielu apgaismošana, kas īpaši vakarā rada risku un diskomfortu.

Runājot par veselības un mentālās veselības pakalpojumu pieejamību, vairāk nekā puse jauniešu (54,9%) uzskata, ka tiem ir piekļuve šiem resursiem. Tomēr 34% norāda, ka pakalpojumi ir pieejami tikai daļēji, un katram desmitajam (11,2%) tādu iespēju nav vispār.

Starp galvenajiem izaicinājumiem tika minēts kompetentu ārstu trūkums un psiholoģiskā atbalsta nepieejamība, īpaši skolās. Tāpat jaunieši pauduši vajadzību ieviest vairāk izglītojošu lekciju par mentālo un seksuālo veselību, kas dotu praktiskas zināšanas un stiprinātu drošības sajūtu.

Aptaujas rezultāti rāda, ka lielākā daļa Ludzas novada jauniešu kopumā ir apmierināti ar savu dzīvi. Precīzāk, 33,6 % jauniešu ir pilnībā apmierināti, bet 55,2 % norādījuši, ka ir drīzāk apmierināti. Tajā pašā laikā neliela, bet nozīmīga daļa – 10,1 % – atzīmējuši drīzāku neapmierinātību, un vēl 1,1 % ir pilnībā neapmierināti. Dzīves kvalitātes vērtējumā tika ņemti vērā tādi aspekti kā izglītības iespējas, hobiji un brīvā laika iespējas, finansiālā situācija, veselība un drošība.

Galvenie neapmierinātības iemesli ir saistīti gan ar materiāliem, gan emocionāliem faktoriem. Vairāk nekā trešdaļa respondentu norādīja brīvā laika trūkumu, lielu slodzi un nogurumu (33,2 %), kas atspoguļo pārslodzi un grūtības sabalansēt pienākumus ar atpūtu.

Aptuveni trešdaļa (32,4 %) izjūt nedrošību un neskaidrību par nākotni, kas ir raksturīgi jauniešu vecumposmam, kad jāpieņem svarīgi lēmumi par izglītību un karjeru.

Tāpat aptuveni ceturtā daļa respondentu min ekonomisko situāciju un finansiālus apstākļus kā galveno neapmierinātības iemeslu: situāciju valstī un ekonomisko krīzi (24,1 %), finansiālās problēmas (22,5 %), grūtības atrast darbu (23,3 %). Šie aspekti kopā veido vairāk nekā 60 % no visām atbildēm, apliecinot, ka materiālā drošība un nodarbinātība ir ļoti būtiski faktori jauniešu labsajūtā.

Vēl 10–16 % respondentu piemin ierobežotas izglītības un attīstības iespējas, problēmas skolā un veselības sarežģījumus. Neliela daļa minējuši arī drošības jautājumus un personīgās ģimenes vai attiecību problēmas. Aptuveni 9 % aptaujāto bijis grūti konkrēti formulēt savus iemeslus, kas liecina par pašrefleksijas vai informētības trūkumu.

Lai izprastu jauniešu apmierinātību ar Ludzas novadu kā dzīvesvietu, tika lūgts izvērtēt apmierinātību 10 baļļu skalā. Lielākā daļa jauniešu novērtēja to pozitīvi – 37,3 % izvēlējās 7–8 balles, 13,4 % piešķīra augstāko novērtējumu (9–10 balles), bet 30,9 % norādīja vidējo vērtējumu (5–6 balles). Tikai aptuveni piektdaļa respondentu (kopā 18,3 %) izvēlējās zemākus rādītājus (1–4 balles), kas norāda, ka lielākoties Ludzas novads tiek uztverts kā pieņemama un apmierinoša dzīvesvieta.

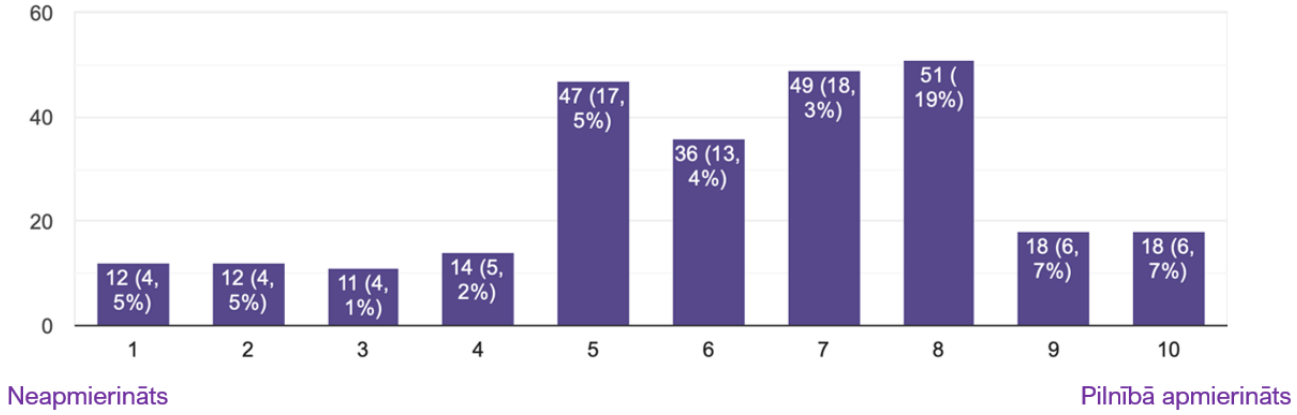

1.16. attēls
Respondentu apmierinātība ar dzīvi Ludzas novadā

Analizējot brīvās formas atbildes par apmierinātības un neapmierinātības iemesliem, noskaidrots, ka galvenie **pozitīvie aspekti** ir:

- sakopta, mierīga un skaista dzīvesvieta – 22 %;
- draudzīga atmosfēra, piederības sajūta – 14 %;
- pasākumu un aktivitāšu pieejamība – 17 %;
- ērta piekļuve izglītības iestādēm – 9 %.

Savukārt būtiskākie **neapmierinātības cēloņi** saistīti ar ierobežotām iespējām:

- darba vietu trūkums un zems atalgojums (aptuveni 30 %);
- nepietiekamas izklaides un brīvā laika pavadīšanas iespējas (20 %);
- augstākās izglītības nepieejamība tuvumā (18 %);
- nepietiekamas attīstības perspektīvas reģionā (21 %).

Šie rezultāti rāda, ka daudzi jaunieši saskata nepieciešamību pēc plašākām izglītības un karjeras iespējām, lai būtu motivācija palikt un attīstīt dzīvi Ludzas novadā. Arī sociālekonomiskā situācija valstī un reģionā rada zināmu spriedzi un nedrošību par nākotni.

Gandrīz ceturtā daļa respondentu nav spējuši skaidri formulēt savu viedokli, kas apliecina nepieciešamību pēc labāka informācijas pieejamības, karjeras konsultācijām un atbalsta mentālās veselības jautājumos.

1.7. ESOŠĀS SITUĀCIJAS DARBĀ AR JAUNATNI RAKSTUROJUMS

Pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā jaunatnes darba īstenošana Ludzas novadā vairs nenorit vienmērīgi visās teritorijās, salīdzinot ar iepriekšējo situāciju pirms novadu apvienošanas. Pašreizējā struktūra atspoguļo dažādus attīstības līmeņus un pieejas katrā bijušā novada teritorijā.

Ludza un tuvāko pagastu teritorija
Ludzā aktīvi darbojas Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrs, kas kalpo kā centrālā vieta jaunatnes politikas īstenošanai. Tas nodrošina pieejamu vidi jauniešu iniciatīvām, neformālai izglītībai, kultūras un brīvā laika aktivitātēm. Centrs veido sadarbību arī ar skolām, NVO un citām iesaistītajām pusēm.

Zilupe un tuvāko pagastu teritorija
Zilupes teritorijā turpina darbu jaunatnes darbinieks, nodrošinot profesionālu atbalstu jauniešiem un īstenojot aktivitātes, kas saskan ar jaunatnes politikas pamatnostādnēm. Speciālista klātbūtne veicina gan jauniešu līdzdalību, gan mērķtiecīgu darbu ar dažādām jauniešu grupām.

Bijušā Ciblas novada teritorija
Bijušā Ciblas novada teritorijā mērķtiecīgs un organizēts darbs ar jaunatni šobrīd praktiski nenotiek. Trūkst strukturētu iniciatīvu, kas būtu vērstas uz jauniešu vajadzību apzināšanu, līdzdalību vai atbalstu. Tas norāda uz vajadzību attīstīt mobilo darba ar jaunatni šajā teritorijā.

Kārsava un tuvāko pagastu teritorija
Kārsavā nav jaunatnes darbinieka, tomēr pozitīva tendence ir jauniešu nevalstisko organizāciju darbības atdzimšana. Vērojama jauna iniciatīva sabiedriskās aktivitātēs un vēlme veidot struktūras, kas varētu nākotnē atbalstīt jauniešus arī profesionālā līmenī.

Jauniešu skaits un speciālistu kapacitāte

2024. gadā Ludzas novadā bija reģistrēti 3754 jaunieši vecumā no 13 līdz 30 gadiem. Darbu ar jaunatni nodrošina trīs pašvaldības speciālisti: divi jaunatnes darbinieki Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrā (kopā 1,7 slodzes) un viens jaunatnes lietu speciālists Ludzas novada Izglītības pārvaldē. Tomēr esošā kapacitāte nav pietiekama, lai pilnvērtīgi īstenotu visus "Jaunatnes likumā" noteiktos pamatuzdevumus darbā ar jaunatni. Tas rada ierobežojumus sistēmiskai un kvalitatīvai jauniešu iesaistei dažādos procesos.

Pilsoniskā aktivitāte un līdzdalība

Ludzas novada jauniešu pilsoniskās līdzdalības līmenis kopumā atbilst Latvijas vidējiem rādītājiem. 2025. gada aptaujā, kurā piedalījās 267 jaunieši, noskaidrots, ka 93,3% aptaujāto uzskata līdzdalību sabiedriskajos un lēmumu pieņemšanas procesos par nozīmīgu. Tomēr praktiskā iesaiste ir zema – 45,5% jauniešu izjūt, ka viņu līdzdalības iespējas ir ierobežotas. Turklāt 41,3% nespēja novērtēt, vai jauniešiem ir iespējas iesaistīties politisko lēmumu pieņemšanā, bet 27,2% uzskata, ka šādu iespēju vispār nav.

Jaunieši ir salīdzinoši neaktīvi tradicionālajās līdzdalības formās, piemēram, vēlēšanās un petīcijās, taču izrāda interesi par alternatīviem līdzdalības veidiem. Aktīvākie jaunieši iesaistās

sabiedriskajās iniciatīvās, savukārt pasīvākie bieži vien nekļūst aktīvāki pat pēc piedalīšanās projektos vai pasākumos.

2024. gadā Iedzīvotāju padomju vēlēšanās tikai divos pagastos – Salnavā un Malnavā – jaunieši piedalījās vēlēšanās un tika ievēlēti padomēs. 2025. gada februārī notikušajā signālvēlēšanu diskusijā atklājās, ka daudziem jauniešiem trūkst zināšanu par pašvaldības un valsts lēmumu pieņemšanas procesiem, budžeta veidošanu un deputātu pienākumiem. Šī informācijas plaisa pastiprina atsvešinātības sajūtu un mazina motivāciju iesaistīties politiskajā dzīvē.

Sociālie un kultūras faktori

Ludzas novada jauniešu pilsonisko aktivitāti ietekmē vairāki sociālie un kultūras apstākļi, tostarp novada ģeogrāfiskā novietne un multikulturālā vide. Dažos reģionos jauniešu iesaisti apgrūtina nepietiekamas latviešu valodas zināšanas, kas ierobežo piekļuvi informācijai un līdzdalības iespējām. Tāpat daudzas ģimenes un kopienas darbojas slēgtos "burbuļos", kas veicina jauniešu norobežošanos no plašākas sabiedrības.

Aptaujas dati rāda, ka 52,1% jauniešu trūkst vietu, kur pavadīt brīvo laiku, savukārt 50,3% atzīst, ka nav piemērotu telpu tikšanās reizēm ar vienaudžiem. Turklāt 39,3% vēlētos pavadīt vairāk laika kopā ar citiem jauniešiem, kas norāda uz vajadzību pēc jauniešiem draudzīgas vides un infrastruktūras.

Ludzas novadā vērojama arī izteikta līdzdalības nevienlīdzība – aktīvie jaunieši (īpaši skolas vecumā) ir ļoti noslogoti, bieži piedaloties vairākās iniciatīvās vienlaikus. Tajā pašā laikā pasīvākie jaunieši nemainīgi paliek neiesaistīti, arī pēc mērķtiecīgas iekļaušanas dažādos pasākumos vai projektos.

Pašvaldības komunikācija un jauniešu pārstāvniecība

Pašvaldības oficiālajā tīmekļa vietnē pašlaik nav izveidota īpaša sadaļa jauniešiem, tomēr plānots to izveidot Ludzas Bērnu un jauniešu centra mājaslapā. Iepriekš izveidotā Jauniešu dome, kas sastāvēja tikai no skolu pašpārvalžu aktīvistiem, funkcionēja nepilnu mācību gadu un organizēja pasākumus galvenokārt skolu jaunatnei.

Lai nodrošinātu vispusīgāku jauniešu interešu pārstāvniecību, nepieciešams izveidot jaunu Ludzas novada jauniešu lēmējinstitūciju. Tā būtu sadarbības platforma ar pašvaldības domes deputātiem, pašvaldības administrāciju, iestādēm un valsts institūcijām, kurā būtu pārstāvēti jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Jaunatnes darba plānošana un viedokļu apzināšana

Katru gadu tiek noteiktas prioritātes un aktivitātes darbam ar jaunatni, kas iekļautas Ludzas novada Bērnu un jauniešu centra darba plānā. Tāpat jauniešu kopienu stiprināšanas pasākumi ir iekļauti rīcības programmā "Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns Ludzas novadā".

Lai gan jauniešu viedokļi par brīvā laika iespējām tiek apzināti neformālu sarunu laikā dažādu aktivitāšu ietvaros, šī informācija netiek apkopota un analizēta sistemātiski. Nav izveidota pastāvīga pieprasījuma izpētes un vajadzību analīzes sistēma, kas ierobežo mērķtiecīgu pasākumu plānošanu.

Jaunatnes nevalstisko organizāciju un iniciatīvas grupu darbība

Ludzas novadā darbojas vairākas nevalstiskās organizācijas un iniciatīvu grupas, kas veic darbu ar jauniešiem.

Ludzas jauniešu klubs "Lietussargs"
Organizācija īstenojusi jauniešu neformālās izglītības pasākumus, vasaras nometnes, brīvā laika aktivitātes un starptautiskos jauniešu apmaiņu projektus. Biedrība sadarbojusies ar Bērnu un jauniešu centru un Ludzas novada pašvaldību, rīkojot radošās darbnīcas, tematiskus pasākumus, informatīvās un labdarības kampaņas.

Ludzas Radošo iniciatīvu klubs (RIK)
Klubs darbojies kā platforma radošām jauniešu iniciatīvām – mākslas, mūzikas un amatniecības projektu īstenošanai. RIK organizējis izstādes, koncertus un piedalījies kopienas svētku norisēs. Atsevišķi projekti bijuši vērsti uz jauniešu sociālās integrācijas un uzņēmējdarbības prasmju attīstīšanu.

Biedrība "Kūzuls"
Biedrība veidojusi aktivitātes Latgales kultūras un tradīciju saglabāšanai, kurās iesaistīti bērni un jaunieši. Tika organizēti folkloras pasākumi, meistarklases un sadarbība ar citām Latgales novada organizācijām, īpašu uzmanību pievēršot starppaaudžu mijiedarbībai.

Sporta klubs "LATGOLS"
Klubs īstenojis sporta treniņus un sacensības jauniešu komandām, īpaši populārs bijis handbols un futbols. Regulāri organizēti turnīri, sporta dienas un veselīga dzīvesveida popularizēšanas pasākumi Ludzas novadā un ārpus tā.

Jauniešu biedrība "LOGOS"
Organizācija darbojusies kā jauniešu izglītības un brīvprātīgā darba centrs. Notikušas valodu apmācības, karjeras attīstības semināri, kultūras apmaiņas vizītes un diskusiju klubi.

Jaunatnes organizācija "KIRA"
Biedrība piedāvājusi dažādus izglītojošus un sociāli iekļaujošus pasākumus, tostarp tematiskas vasaras nometnes un mākslinieciskas aktivitātes bērniem un jauniešiem. Sadarbojusies ar skolām un kultūras iestādēm, iesaistījusies Erasmus+ projektos.

Zilupes jauniešu iniciatīvu grupa
Neformāla jauniešu grupa, kas organizējusi brīvprātīgā darba akcijas, vietējo kopienu pasākumus un apkārtnes labiekārtošanas aktivitātes. Grupa īstenojusi nelielus projektus ar pašvaldības līdzfinansējumu un piesaistījusi reģionālos NVO partnerus.

Biedrība "Latvijas Mazpulki" – **Ludzas Mazpulks**
Mazpulks turpinājis tradicionālo Mazpulku kustības darbu – bērnu un jauniešu uzņēmīguma, līderības un darba tikuma audzināšanu. Regulāri rīkotas praktiskās darbnīcas, lauksaimniecības projekti, konkursi un novada pasākumi.

Kārsavas novada jauniešu centrs "Pūga"
Centrs piedāvājis jauniešu brīvā laika aktivitātes, tematiskus pasākumus un individuālo konsultāciju iespējas. Aktīvi strādājis pie jauniešu sociālo prasmju attīstības un brīvprātīgā darba motivēšanas.

Biedrība "Strauts"
Organizācija īstenojusi vietējās kopienas attīstības projektus un dažādus pasākumus jauniešiem, tostarp kultūras un sporta aktivitātes, veselīga dzīvesveida popularizēšanas pasākumus un sabiedrības integrācijas iniciatīvas.

Šīs organizācijas sniedz jauniešiem iespējas iesaistīties dažādos projektos, neformālās izglītības iniciatīvās un sabiedriskajās aktivitātēs, taču to kapacitāte ir nevienmērīga un bieži vien balstīta uz brīvprātības pamata.

Nevalstiskās organizācijas Ludzas novadā būtiski papildina pašvaldības darbu jaunatnes politikas īstenošanā. Tās rīko izglītojošus, kultūras un sporta pasākumus, piedāvā jauniešiem brīvā laika pavadīšanas un neformālās izglītības iespējas, veicina pilsonisko līdzdalību un stiprina kopienas saliedētību. Biedrības organizē dažādus projektus un aktivitātes, iesaistot jauniešus gan vietējā, gan starptautiskā līmenī. Tās arī sniedz atbalstu informācijas apritē un motivē jauniešus iesaistīties sabiedriskajā dzīvē.

Tomēr NVO kapacitāte ir atšķirīga un bieži vien balstās uz brīvprātību, kas ierobežo aktivitāšu ilgtspēju un pieejamību visiem jauniešiem novadā.

Institucionālā sistēma darba ar jaunatni īstenošanai

Ludzas novada pašvaldība nodrošina jaunatnes darba īstenošanai nepieciešamo infrastruktūru – piemērotas telpas, materiāltehnisko bāzi un aprīkojumu, kas nepieciešams dažādu aktivitāšu un pasākumu organizēšanai. Infrastruktūra tiek regulāri uzturēta un pielāgota jauniešu vajadzībām, lai radītu drošu, iekļaujošu un motivējošu vidi, kur jaunieši var attīstīt savas prasmes un pavadīt brīvo laiku.

Ludzas novadā ir viena par darbu ar jaunatni atbildīgā iestāde – Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrs. Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrā ir 1,7 jaunatnes darbinieku slodzes. Galvenie JD pienākumi:

- īstenot tiešo darbu ar jauniešiem,
- veicināt jauniešu iniciatīvas,
- nodrošināt jauniešu dzīvei nepieciešamo kompetenču apguves iespējas,
- nodrošināt lietderīgu brīvā laika pavadīšanu,
- veicināt jauniešu līdzdalību un īsteno projektus jaunatnes jomā.

Sakarā ar pašvaldību funkciju jaunatnes lietās paplašināšanos, Ludzas novada pašvaldībā ir notikusi amata vienību rotācija. Kopš 2024. gada rudens Ludzas novada Izglītības pārvaldē strādā jaunatnes lietu speciālists. Galvenie JLS darba pienākumi ir:

- izstrādāt un izvērtēt pašvaldības jaunatnes politikas plānošanas dokumentus;
- sagatavot dažādu veidu informāciju par jaunatnes politiku un darbu ar jaunatni pašvaldībā, organizēt informācijas apriti;

- veidot starpnozaru sadarbību jaunatnes jomā pašvaldībā;
- sagatavot jaunatnes jomas dokumentāciju, ziņojumus;
- sniegt priekšlikumus valsts un pašvaldību institūcijām jaunatnes politikas izstrādei, īstenošanai un koordinēšanai;
- plānot, definēt, rakstīt un organizēt jaunatnes jomas projektus, veikt jaunatnes jomas projektu uzraudzību un tālākvirzīšanu;
- pārraudzīt un vadīt apstiprināto jaunatnes jomas projektu īstenošanu;
- līdzdarboties starptautisko pasākumu un projektu īstenošanā jaunatnes jomā;
- nodrošināt un koordinēt iesniegto jaunatnes iniciatīvu projektu pieteikumu izskatīšanu, vērtēšanu, koriģēšanu;
- koordinēt un pārraudzīt Ludzas novada jauniešu domes darbību.

1.17. attēls
Institucionālā sistēma darbam ar jaunatni Ludzas novadā 2024.-2025.gadā

Ludzas novada pašvaldības dome

Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja

Ludzas novada pašvaldības centrālā administrācija,

izpilddirektors

Ludzas novada Izglītības pārvalde,

jaunatnes lietu speciālists

Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrs

Jaunatnes darbinieki:
Ludzā - 0,7 slodze,
Zilupē - 1 slodze

Finansējums jaunatnes darba īstenošanai tiek piešķirts, ņemot vērā esošo situāciju novadā, identificētās prioritātes, jauniešu pieprasījumu un aktuālās vajadzības. Pašvaldība nodrošina līdzekļus gan speciālistu atalgojumam, kuri ir atbildīgi par jaunatnes darba plānošanu un īstenošanu, gan dažādu neformālās izglītības, pilsoniskās līdzdalības un brīvā laika aktivitāšu organizēšanai. Tāpat tiek sniegts atbalsts metodisko materiālu un pasākumu organizatorisko resursu iegādei.

Svarīgs pašvaldības ilgtermiņa ieguldījums jaunatnes attīstībā ir ikgadējais finansējums konkursa "Jauniešu gada balva KĀP-NES!" rīkošanai. Šī iniciatīva veicina aktīvāko jauniešu, brīvprātīgo un jaunatnes darbinieku motivāciju un sniedz iespēju novērtēt viņu ieguldījumu novada kopienas labā.

Ludzas novada pašvaldība ik gadu paredz finansējumu arī jauniešu dalībai starptautiskos neformālās izglītības projektos un apmaiņas programmās. Šāda prakse dod jauniešiem iespēju pilnveidot zināšanas, iegūt starpkultūru pieredzi un stiprināt savu līdzdalību Eiropas un starptautiskā mērogā.

Ikgadējais budžets jaunatnes aktivitātēm, kas tiek piešķirts no pašvaldības budžeta līdzekļiem, ir aptuveni 20 550 EUR apmērā. Turklāt darba ar jaunatni īstenošanai tiek nodrošināts ikgadējs finansējums, kas veido 0,002% no kopējā Ludzas novada pašvaldības budžeta. Lai paplašinātu piedāvāto aktivitāšu klāstu un stiprinātu jauniešu iesaisti, regulāri tiek piesaistīts arī papildu finansējums no valsts, Eiropas Savienības un citiem projektu fondiem. Projektu finansējums ļauj realizēt mērķtiecīgas iniciatīvas un papildināt pašvaldības resursus ar jauniem attīstības virzieniem, piemēram, digitālo prasmju stiprināšanu, sociālās iekļaušanas projektiem un līdzdalības veicināšanas programmām.

Pašvaldība turpina attīstīt sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām un citām institūcijām, lai nodrošinātu daudzveidīgu un pieejamu jauniešu atbalsta sistēmu un sekmētu ilgtspējīgu jaunatnes politikas īstenošanu Ludzas novadā.

1.8. DARBA AR JAUNATNI SVID ANALĪZE

Lai novērtētu darbu ar jaunatni Ludzas novadā, izvērtētu stiprās un vājās puses, kā arī iespējas un draudus, ar kādiem var saskarties jaunatnes joma, tika pielietota SVID analīzes metode. SVID analīzes galvenais uzdevums ir, apkopojot pieejamo informāciju un dažādu ekspertu viedokļus, nonākt pie secinājuma, kas tad ir jaunatnes jomas stiprās un vājās puses un kādas ir tās iespējas un draudi.

2025.gada sākumā tika veikts pētījums, aptaujājot Ludzas novadā dzīvojošo un/vai izglītību iegūstošo jauniešus. Apkopojot pētījuma rezultātus, izkristalizējās, kas pēc respondentu domām ir jaunatnes jomas stiprās un vājās puses. Papildus 2025. gada maijā tika organizētas arī sešas jauniešu fokusgrupu sanāksmes, kurās visiem dalībniekiem bija iespēja izvērtēt Ludzas novada jaunatnes jomas un jaunatnes darba iekšējos (stiprās un vājās puses) un ārējos (iespējas un draudi) faktorus.

Ludzas novada jaunatnes politikai raksturīgas vairākas būtiskas stiprās puses – novadā jau darbojas algoti jaunatnes darbinieki, tiek nodrošinātas interešu un neformālās izglītības iespējas Bērnu un jauniešu centrā, kā arī tiek īstenota skolēnu vasaras nodarbinātības programma un piesaistīts finansējums dažādiem jauniešu projektiem. Papildus jauniešiem ir pieejama plaša sporta, kultūras un rekreācijas infrastruktūra, un pašvaldība kopumā ir ieinteresēta jaunatnes jomas attīstībā.

Vienlaikus pastāv arī būtiskas vājās puses – darbs ar jaunatni notiek nevienmērīgi, daudzviet pagastos aktivitātes ir neregulāras vai nenotiek vispār, trūkst vienotas sistēmas un pietiekama finansējuma jauniešu iniciatīvu atbalstam. Vāja ir informācijas aprite un izpratne par jaunatnes politiku kā starpnozaru jomu, nav attīstīta brīvprātīgā darba sistēma, un nepietiekams atbalsts tiek nodrošināts vecuma grupai no 18 līdz 25 gadiem.

Tajā pašā laikā Ludzas novadā pastāv vairākas iespējas jaunatnes politikas stiprināšanai – ir potenciāls attīstīt Jauniešu padomi un iesaistīt jauniešus lēmumu pieņemšanā, izveidot mūsdienīgu informatīvo platformu, paplašināt sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām un izglītības iestādēm, kā arī izmantot valsts un ES finansējumu neformālās izglītības, brīvā laika un mobilā darba attīstībai.

Galvenie draudi ir jauniešu aizbraukšana uz lielākām pilsētām vai ārvalstīm, augsts bezdarba un sociālās atstumtības risks, īpaši NEET grupām, kā arī depopulācija lauku teritorijās. Papildu izaicinājumi ir nepietiekama izpratne sabiedrībā par jaunatnes darba nozīmi, ierobežoti resursi un digitalizācijas radītas socializēšanās problēmas jauniešu vidū.

Kopumā apzinot SVID analīzes rezultātus var secināt, ka ir jāstrādā pie jauniešu mobilitātes iespēju uzlabošanas, jāuzlabo starpinstitucionālā sadarbība, jāpilnveido informācijas nodošanas rīki, kā arī jādomā par to, kā jauniešus iesaistīt novadā notiekošajos sabiedriskajos procesos.

SVID analīze

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
Pašvaldībā ir algoti darbinieki darbam ar jaunatni (Ludzā, Zilupē)	Nevienmērīga jaunatnes politikas īstenošana novadā – Kārsavā un vairākos pagastos darbs ar jaunatni nenotiek
Pašvaldība ieinteresēta jaunatnes jomas attīstībā	Nav vienotas darba ar jaunatni sistēmas, trūkst ilgtermiņa pieejas
Bērnu un jauniešu centrs nodrošina interešu un neformālās izglītības iespējas	Jaunatnes darbs netiek īstenots visā novada teritorijā, īpaši nomalēs
Tiek organizēta skolēnu vasaras nodarbinātības programma	Nav finansiāla atbalsta jauniešu iniciatīvām un neformālajām aktivitātēm
Tiek piesaistīts ārējais finansējums projektiem	Trūkst informatīvās platformas jauniešiem
Pieejama attīstīta sporta, kultūras, rekreācijas infrastruktūra	Trūkst vienotas izpratnes par jaunatnes politiku kā starpnozaru jomu
BJC aktīvi tiek rīkotas aktivitātes jauniešiem	Nav izstrādāta brīvprātīgā darba sistēma
Jaunieši sniedz konkrētus priekšlikumus (piem., izveidot “Jauniešu budžetu”)	Darbs ar 18–25 gadus veciem jauniešiem ir mazattīstīts
Augsta motivācija iesaistei, ja ir kvalitatīvi piedāvājumi	Salīdzinoši maz jauniešu sasniedz aktivitātes, īpaši NEET grupās
Novadā darbojas vairākas jauniešu organizācijas un jauniešu iniciatīvas grupa Zilupē	Zema iesaiste vides sakopšanā, NVO un politiskajā dzīvē
Interese par uzņēmējdarbību un darbu nepilnā slodzē	Maz darba un izglītības iespēju 19–25 gadu grupā
Dalība ES un nacionālos projektos	Zema jauniešu pašiniciatīva un līdzdalība kopienas dzīvē
Pašvaldības finansiāls atbalsts interešu izglītībā un sportā	Nepietiekama informācijas aprite un uzticība kanāliem
Ik gadu notiek konkurss “Ludzas novada jauniešu gada balva”	Daļai lēmumu pieņēmēju nav izpratnes par jaunatnes darba būtību
Motivācija brīvprātīgajam darbam	Nepietiekams jaunatnes darbinieku skaits, augsts izdegšanas risks
	Netiek veikts mobilais darbs ar jaunatni
	Aktīvākie jaunieši ir pārslogoti
	Aktivitāšu telpas nav pielāgotas jauniešiem ar īpašām vajadzībām
	Pagastos bez skolām vāja piederības sajūta

IESPĒJAS	DRAUDI
Plašs interešu un neformālās izglītības piedāvājums	Zema iesaiste jauniešiem ar ierobežotām iespējām
Informatīvo platformu attīstība	Zems pieprasījums mobilajam darbam ar jaunatni
Jauniešu (pa)domes izveide un aktivitātes	Jauniešu aizplūšana uz pilsētām
Starptautiskie projekti un mobilitāte	Ekonomiskās nestabilitātes riski
Plašāka starpnozaru sadarbība	Vispārējās un mentālās veselības pasliktināšanās
Neformālās apmācības pilsoniskumam	Nepietiekama brīvprātīgā darba izpratne
Līdzdalības veicināšana (“Kafija ar politiķiem”, forumi)	Nepietiekami finanšu resursi jaunatnes politikai
Sadarbība ar NVO un izglītības iestādēm	Centralizācija mazina lauku reģionu attīstību
Brīvprātīgā darba sistēmas attīstība	Zems dzimstības un augsts mirstības līmenis novadā
Vietējo kopienu aktivitātes piederības stiprināšanai	Tehnoloģiju atkarība un sociālās prasmes samazinās
Daudzveidīgs brīvā laika piedāvājums pagastos	Identitātes meklējumi un piederības trūkums
Mentoringa iespējas NEET jauniešiem	Pieaugušo un jauniešu komunikācijas plaisa
Telpu un infrastruktūras uzlabošana visos pagastos	Augsts jauniešu bezdarba līmenis
Sadarbība ar uzņēmējiem nodarbinātības veicināšanai	Atkarību problēmas jauniešu vidū
Radošās darbnīcas, hakatoni un kultūras pasākumi	Vēlme studēt un strādāt ārpus novada vājina saikni ar Ludzas novadu

Ludzas novadam ir būtisks potenciāls radīt motivējošu un atbalstošu vidi jauniešiem, taču nepieciešama:

- vienota un koordinēta jaunatnes politika,
- līdzdalības iespēju stiprināšana,
- mūsdienīga komunikācija un infrastruktūra,
- īpaša uzmanība 18–25 gadus vecajiem jauniešiem un NEET grupām,
- sadarbība ar NVO un uzņēmējiem.

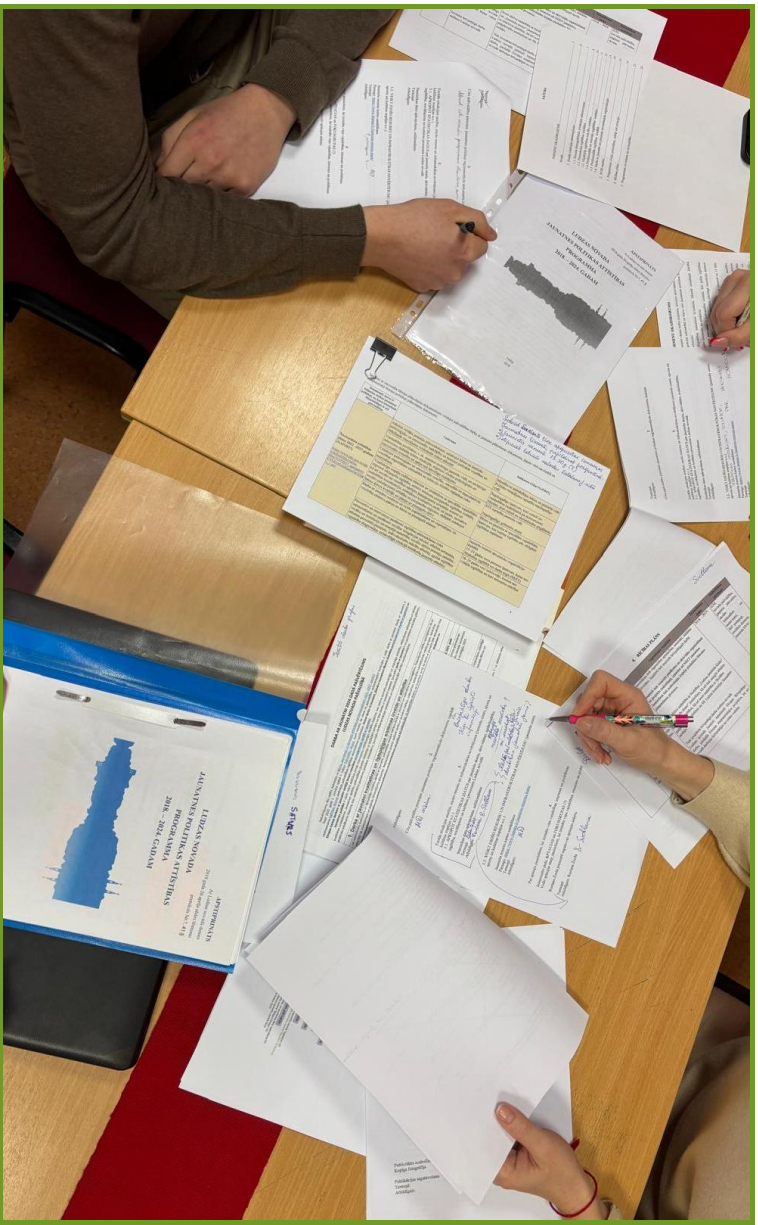

2. JAUNATNES POLITIKAS ATTĪSTĪBAS RĪCĪBAS PLĀNS 2025. – 2028.GADAM

2.1. LUDZAS NOVADA JAUNATNES POLITIKAS VĪZIJA UN MĒRĶIS

Darbs ar jaunatni ir uzdevumu kopums, kas atbalsta un veicina jauniešu iniciatīvas, rada labvēlīgus apstākļus viņu intelektuālajai un radošajai attīstībai, sniedz iespēju iegūt dzīvei nepieciešamās prasmes un zināšanas neformālās izglītības ceļā, kā arī nodrošina lietderīgu brīvā laika pavadīšanu un pieejamu informāciju atbilstoši jauniešu vajadzībām. Tas veicina aktīvu pilsonisko līdzdalību, attīsta prasmes un izpratni par sociālo atbildību. Darbam ar jaunatni jābūt preventīvam, izglītojošam un iesaistošam, lai jaunieši kļūtu par atbildīgiem novada patriotiem un turpinātu dzīvi Ludzas novadā. Šis darbs jāveido, ņemot vērā jauniešu vecumposma īpatnības un globālās pārmaiņas.

LNJPAS nosaka uzdevumus rezultatīvo rādītāju sasniegšanai. Rīcības plāns ar prioritātēm un konkrētiem uzdevumiem tiek apstiprināts ik gadu, ņemot vērā novada politisko un ekonomisko situāciju.

Teritoriāli aktīvākais darbs ar jaunatni notiek Ludzā un Zilupē, kur koncentrējas lielākā daļa jauniešu. Pagastu un ciemu jaunieši iesaistās novada pasākumos, tomēr īpaši svarīgi ir attīstīt mobilo darbu ar jaunatni, lai sniegtu atbalstu arī pagastos, veicinātu savstarpēju komunikāciju, iesaisti aktivitātēs, uzņēmējdarbības iecerēs un jauniešu iniciatīvu grupās. Darbs pagastos jāveido starpdisciplināri, sadarbojoties ar citām pašvaldības iestādēm un nevalstisko sektoru.

Balstoties uz Eiropas Savienības un Latvijas plānošanas dokumentiem, Ludzas novada raksturojumu, 2025. gada jauniešu aptaujas datiem, SVID analīzes secinājumiem un jauniešu fokusgrupu atziņām, izstrādāts četru gadu Ludzas novada jaunatnes politikas attīstības rīcības plāns. Pamatojoties uz Eiropas Savienības un Latvijas nacionālajiem plānošanas dokumentiem jaunatnes jomā, Ludzas novada specifiku, 2025. gada jauniešu aptaujas rezultātiem, SVID analīzi un jauniešu fokusgrupu atziņām, ir izstrādāts Ludzas novada jaunatnes politikas attīstības rīcības plāns četru gadu periodam.

Plāns ietver:

- kopējo vīziju un mērķi;
- noteiktas prioritātes, rīcības virzienus un konkrētus uzdevumus;
- formulētus sagaidāmos rezultātus, kas ļauj novērtēt progresu un ietekmi.

VĪZIJA

Ludzas novadā tiek veidota iekļaujoša, demokrātiska un uz sadarbību balstīta vide, kur ikvienam jaunietim – gan pilsētās, gan pagastos – ir iespēja attīstīt savu potenciālu, pilnveidoties un būt aktīvam sabiedrības loceklim. Jauniešiem tiek nodrošināta iespēja iesaistīties lēmumu pieņemšanā, saturīgi pavadīt brīvo laiku un sadarboties ar profesionāliem, zinošiem un motivētiem jaunatnes jomas speciālistiem, kuri regulāri pilnveido savas prasmes un zināšanas.

MĒRĶIS

Veicināt jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu, stiprinot darbu ar jaunatni un veidojot atbalstošu vidi jauniešu iniciatīvām un līdzdalībai sabiedriskajā dzīvē.

INSTITUCIONĀLĀ SISTĒMA DARBA AR JAUNATNI ĪSTENOŠANAI

Ludzas novada pašvaldības dome

Sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja

Ludzas novada pašvaldības centrālā administrācija,

izpilddirektors

Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija

Ludzas novada Izglītības pārvalde,

jaunatnes lietu speciālists

Ludzas novada Jauniešu padome

Jauniešu māja
(Ludzā)

Jaunatnes darbinieks
Ludzā – 0,5 slodze

Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrs

Jaunatnes darbinieki:
Ludzā – 1,5 slodze
Zilupē – 1 slodze
Kārsavā – 1 slodze

2.2. GALVENIE RĪCĪBAS VIRZIENI MĒRĶA SASNIEGŠANAI

Lai nodrošinātu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu un radītu viņiem atbalstošu, drošu un attīstību veicinošu vidi, Ludzas novada jaunatnes politikas stratēģijā 2025.–2028. gadam ir noteikti pieci savstarpēji saistīti rīcības virzieni. Tie aptver gan sistēmisku un institucionālu pamatu stiprināšanu, gan plašākas iespējas jauniešu līdzdalībai un prasmju attīstībai, gan infrastruktūras un informācijas pieejamības pilnveidošanu.

1. Darba ar jaunatni sistēmas pilnveidošana

Šī virziena mērķis ir izveidot stabilu un koordinētu sistēmu, kas nodrošina kvalitatīvu darbu ar jaunatni visā novadā. Tiks attīstīta plānošana, monitorings un sadarbība starp iesaistītajām institūcijām, kā arī stiprināta jaunatnes darbinieku kapacitāte. Būtiska nozīme būs mobilā darba ar jaunatni attīstībai, lai atbalsts un aktivitātes sasniegtu arī jauniešus attālākos pagastos. Vienlaikus tiks izveidoti resursu un atbalsta mehānismi biedrībām un organizācijām, kas iesaistās darbā ar jaunatni.

2. Plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana

Šajā virzienā paredzēts veidot iespējas jauniešiem iesaistīties lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē. Plānots attīstīt jauniešu (pa)domes un konsultatīvos formātus, rīkot diskusijas ar lēmumu pieņēmējiem un popularizēt pilsonisko līdzdalību. Īpaša uzmanība tiks veltīta jauniešu forumu, sadraudzības un kultūras pasākumu organizēšanai, kā arī atbalstam jauniešiem, kuri piedalās aktivitātēs Latvijā un starptautiskā mērogā. Līdztekus tiks izstrādāti risinājumi, lai vairāk iesaistītu NEET jauniešus un veicinātu viņu līdzdalību.

3. Jauniešu informēšanas sistēmas attīstība

Šī virziena uzdevums ir nodrošināt, lai informācija par iespējām, pasākumiem un atbalstu jauniešiem būtu saprotama, pieejama un mūsdienīga. Tiks pilnveidota digitālā komunikācija, izveidota jauna informācijas platforma un vizuāli pievilcīgs zīmols. Papildus paredzēts regulāri veikt komunikācijas kanālu auditu un organizēt tematiskus informatīvos pasākumus, kuros jaunieši var uzzināt par pilsonisko līdzdalību, veselīgu dzīvesveidu un nodarbinātības iespējām.

4. Prasmju un iemaņu attīstība darba tirgum un patstāvīgai dzīvei

Šis virziens paredz stiprināt jauniešu spējas un zināšanas, kas nepieciešamas, lai veiksmīgi uzsāktu patstāvīgu dzīvi un iekļautos darba tirgū. Tiks organizētas neformālās izglītības aktivitātes un apmācības digitālo, profesionālo un uzņēmējdarbības prasmju pilnveidei. Plānots izveidot karjeras konsultāciju sistēmu, paplašināt iespējas piedalīties "Ēnu dienās" un vasaras nodarbinātības programmās. Liela uzmanība tiks veltīta arī brīvprātīgā darba sistēmas attīstīšanai un jauniešu iesaistes veicināšanai.

5. Jauniešiem piemērotas infrastruktūras attīstība un izveide

Pēdējais virziens paredz uzlabot un paplašināt jauniešu vajadzībām piemērotu infrastruktūru visā Ludzas novadā. Tiks izveidotas un aprīkotas jauniešu telpas Ludzā, Kārsavā, Zilupē un Ciblā, labiekārtotas satikšanās vietas un mobilā darba ar jaunatni resursi pagastos. Papildus plānots nodrošināt sporta infrastruktūras pieejamību, izveidot digitālo resursu bāzi un ieviest

pakalpojumu “Mobilā piekabe”, kas ļaus pasākumus organizēt jebkurā vietā novadā. Šīs aktivitātes veicinās vienlīdzīgas iespējas ikvienam jaunietim neatkarīgi no viņa dzīvesvietas.

Šie pieci rīcības virzieni kopā veido pamatu ilgtermiņā ilgtspējīgai un iekļaujošai jaunatnes politikai Ludzas novadā, stiprinot jauniešu piederības sajūtu, attīstot viņu prasmes un veicinot aktīvu līdzdalību novada dzīvē.

2.3. RĪCĪBAS UN INVESTĪCIJU PLĀNS

1. Rīcības virziens 1 RV	DARBA AR JAUNATNI SISTĒMAS PILNVEIDOŠANA									
Nr.p.k.	Pasākums (P)	Darbības rezultāts (DR)	Atbildīgie izpildītāji	Līdzatbildīgā institūcija	Indikatīvais līdzfinansē-jums 4 gados	Finansē-juma avots	Laika periods			
							2025	2026	2027	2028
1.1.	Jaunatnes politikas plānošanas dokumenta izveide un aktualizēšana	1.1.1. Veikta ikgadēja LNJPAS Rīcības plāna īstenošanas izvērtēšana, kurā piedalījās 5 darbā ar jaunatni iesaistītās personas	IP, BJC	LNP	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
		1.1.2. Izstrādāta LNJPAS 2029.–2032.gadam, kuras sagatavošanā piedalījās 5 darbā ar jaunatni iesaistītās personas	IP, BJC, JLKK	LNP	10 000 EUR	LNP, projektu finansē-jums				
1.2.	Nodrošināta jaunatnes darbinieku pieejamība	1.2.1. Izveidota jaunatnes darbinieka štata vienība Kārsavā (1 slodze)	LNP	BJC	57 800 EUR	LNP				
		1.2.2. Izveidotas jaunatnes darbinieku štata vienības Ludzā (1,3 slodzes)	LNP	BJC	67 700 EUR	LNP				

1.3.	Sadarbības mehānismu starpinstitūciju (piem., Sociālais dienests, izglītības, kultūras, sporta jomas iestādes, pašvaldības policija u.c.) sadarbībai izveidošana un attīstīšana	1.3.1. Izveidota un darbojas Ludzas novada Jaunatnes lietu konsultatīvā komisija (JLKK)	LNP	IP, JLKK dalībnieki	1 600 EUR	LNP				
		1.3.2. Organizētas 3 apmācības JLKK dalībniekiem, kurās piedalījās ne mazāk kā 10 JLKK dalībnieki	IP	LNP, JLKK dalībnieki	1 200 EUR	LNP				
		1.3.3. Ir notikušas ne mazāk kā 12 JLKK sēdes								
1.4.	Monitoringa sistēmas jaunatnes jomā izveide un ieviešana	1.4.1. Apkopota informācija par jauniešiem, izstrādājot un regulāri aktualizējot jauniešu sociāli demogrāfisko profilu (jauniešu skaits, īpatsvars u.c.) ne retāk kā 1 reizi 2 gados)	IP	LNP	10 000 EUR	LNP, projektu finansē-jums				
		1.4.2. Vidēji 2 reizes gadā tiek veiktas tematiskās aptaujas jauniešu viedokļu, vajadzību, vērtējuma noskaidrošanai.	BJC, NVO	IP	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
1.5.	Mācību un pieredzes apmaiņas pasākumu jaunatnes darbā iesaistītajiem īstenošana	1.5.1. Ikgadēja jaunatnes darbā iesaistīto vajadzību un interešu noteikšana	IP	BJC, NVO	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				

		1.5.2. Ne mazāk kā 20 jaunatnes darbā iesaistītajiem nodrošinātas apmācības, pieredzes apmaiņas vizītes, atbalsta pasākumi (supervīzijas, mentorings u.c.).	IP, BJC	LNP	2 400 EUR	LNP, Valsts budžeta finansē-jums				
		1.5.3. Nodrošinātas 4 apmācības darbā ar jaunatni iesaistīto digitālās pratības attīstīšanai. Apmācīti 16 darbinieki.	BJC	LNP	5 500 EUR (tostarp 4 500 EUR no Digitalizā-cijas projekta* budžeta)	LNP, JSPA				
1.6.	Mobilā darba ar jaunatni sistēmas izveide un attīstība	1.6.1. Sagatavots ikgadējais mobilā darba ar jaunatni darbības plāns	BJC	IP	Pēc nepieciešamības	LNP, projektu finansē-jums				
		1.6.2. Ne mazāk kā 200 jaunieši iesaistījušies mobilā darba ar jaunatni pasākumos visos Ludzas novada pagastos	BJC	IP	10 000 EUR	LNP, projektu finansē-jums				
		1.6.3. Ir īstenots ikgadējais mobilā darba ar jaunatni darbības plāns								

1.7.	Atbalsta tīklojuma darbam ar jaunatni izveide	1.7.1. Izveidots atbalsta tīklojums darbam ar jaunatni Ludzas novadā un panākta vienošanās ar atbildīgajām personām (kartēšana, rīkojums/lēmums)	IP, Pilsētu un pagastu apvienību pārvaldes	LNP	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
		1.7.2. Katrā pagastu apvienībā ir nozīmēts darbinieks, kas koordinē darbu ar jaunatni pagastu apvienību pārvalžu teritorijās – 7 darbinieki	Pilsētu un pagastu apvienību pārvaldes	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP				
1.8.	Atbalsta sistēmas organizācijām un biedrībām, kuras veic darbu ar jaunatni Ludzas novadā, izstrādāšana un īstenošana	1.8.1.Izstrādāta atbalsta sistēma, kas paredz atbalsta iespējas organizācijām un biedrībām, kuras veic darbu ar jaunatni	IP, LNP Administrācija, Attīstības un plānošanas nodaļa	LNP, NVO	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
		1.8.2. Noslēgti 2 deleģējuma līgumi starp LNP un Ludzas novadā reģistrētajām jaunatnes NVO	IP, LNP Administrācija, Attīstības un plānošanas nodaļa	LNP, NVO	2 000 EUR	LNP, projektu finansējums				

2. Rīcības virziens 2 RV	PLAŠĀKAS UN AKTĪVĀKAS JAUNIEŠU LĪDZDALĪBAS VEICINĀŠANA									
Nr.p.k.	Pasākums (P)	Darbības rezultāts (DR)	Atbildīgie izpildītāji	Līdzatbildīgā institūcija	Indikatīvais līdzfinansē-jums 4 gados	Finansē-juma avots	Laika periods			
							2025	2026	2027	2028
2.1.	Institūcijas, kas sekmē pašvaldības jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā, sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni, izveide un attīstīšana	2.1.1. Izveidota un darbojas Ludzas novada jauniešu padome (JAP)	IP, BJC	LNP, Ludzas novada izglītības iestādes	4 200 EUR	LNP, projektu finansē-jums				
		2.1.2. JAP darbojas jaunieši, kas pārstāv visu novadu - 10 Ludzas novada Pilsētu un pagastu apvienību pārvalžu darbības teritorijas								
		2.1.3. JAP katrā kalendārajā gadā darbojas ne mazāk kā 20 aktīvie jaunieši								
2.2.	Ikgadējā konkursa “Ludzas novada Jauniešu gada balva” organizēšana	2.2.1. Ik gadu tiek rīkots konkurss “Ludzas novada Jauniešu gada balva”	IP, JAP	BJC, LNP	20 000 EUR	LNP, projektu finansē-jums				
		2.2.2. Konkursā “Ludzas novada Jauniešu gada balva” un tajā piedalījās ne mazāk kā 100 pretendenti								

		2.2.3. Konkursa "Ludzas novada Jauniešu gada balva" apbalvošanas pasākumos "KĀP-NES!" piedalījās ne mazāk kā 600 dalībnieki								
2.3.	Aktivitāšu, kas veicinātu jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā, organizēšana	2.3.1. Organizētas 4 sadarbības aktivitātes "Kafija ar politiķiem", "Atvērto durvju diena domē" un/vai tml., kurās piedalījās vismaz 80 jaunieši un 8 lēmumu pieņēmēji	IP, JAP	BJC, Ludzas novada izglītības iestādes, LNP Administrāci-ja	800 EUR	LNP, Valsts budžeta finansē-jums				
2.4.	Novada jauniešu sadraudzības pasākumu organizēšana	2.4.1. Organizēti 2 jauniešu forumi, kuros piedalījās ne mazāk kā 400 jaunieši	BJC, NVO, iedzīvotāju iniciatīvas grupas	LNP, JAP, JLKK	2 000 EUR	LNP, projektu finansē-jums				
		2.4.2. Notikušas 4 Ludzas novada Jauniešu dienas, kurās piedalījās ne mazāk kā 400 jaunieši	BJC, NVO, iedzīvotāju iniciatīvas grupas	LNP, JAP	4 000 EUR	LNP				
2.5.	Jauniešu dalības pasākumos ārpus Ludzas un ārpus Latvijas veicināšana	2.5.1. Ne mazāk kā 80 jaunieši piedalījās apmācībās, konferencēs un tml., pasākumos ārpus Ludzas novada	BJC, NVO	IP	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				

		2.5.2. Ne mazāk kā 80 jaunieši iesaistījās vietējos un/vai starptautiskos projektos	BJC, NVO	IP	n/a	Valsts budžeta finansē-jums, JSPA				
		2.5.3. Īstenoti ne mazāk kā 8 Eiropas solidaritātes informatīvie pasākumi, darbnīcas un prezentācijas	NVO	BJC						
		2.5.4. Ne mazāk kā 80 jaunieši piedalījās Eiropas solidaritātes pasākumos								
2.6.	Dalības iniciatīvā izglītības iestāžu pašpārvalžu atbalstam "Kontakts" veicināšana	2.6.1. Sniegts koordinatora atbalsts / veikts mentorings ne mazāk kā 8 izglītības iestāžu pašpārvalžu projektiem	IP	Ludzas novada izglītības iestādes	n/a	Izglītības iestāžu esošā budžeta ietvaros, Valsts budžeta finansē-jums				
		2.6.2. Īstenoti ne mazāk kā 4 izglītības iestāžu pašpārvalžu projekti								
2.7.	Aktivitāšu, kas veicinātu jauniešu līdzdalību sabiedriskajā dzīvē, organizēšana	2.7.1. Organizētas neformālās apmācības, nometnes, radošās darbnīcas, kultūras un lietderīga brīvā	BJC, NVO, iedzīvotāju iniciatīvas grupas	IP	4 000 EUR	LNP, valsts budžeta finansē-jums, projektu				

		laika pavadīšanas pasākumi (piem., populārās mūzikas festivāls, sarunu festivāls, balles, tautas sporta veidi, orientēšanās pasākumi, vides sakopšanas un labiekārtošanas talkas u.c.) – vidēji 12 pasākumi gadā. Par 15% pieaug iesaistīto jauniešu skaits (bāzes gads - 2025.)				finansē-jums				
2.8.	Aktivitāšu, kas veicina NEET jauniešu iesaisti un pilsonisko līdzdalību, īstenošana	2.8.1. Regulāri tiek īstenotas individuālās pasākumu programmas un kompleksi risinājumi NEET jauniešu atbalstam	IP	LNP, BJC, NVO	102 000 EUR	Projekta "PROTI un DARI 2.0" budžets, LNP līdzfinan-sējums				
		2.8.2. Ludzas novada NEET jauniešiem pieejams 10 mentoru atbalsts								
		2.8.3. Projekta "PROTI un DARI 2.0" un darba ar jaunatni aktivitātēs iesaistīti 47 NEET jaunieši								

3. Rīcības virziens 3 RV	JAUNIEŠU INFORMĒŠANAS SISTĒMAS ATTĪSTĪBA									
Nr.p.k.	Pasākums (P)	Darbības rezultāts (DR)	Atbildīgie izpildītāji	Līdzatbildīgā institūcija	Indikatīvais līdzfinansē-jums 4 gados	Finansē-juma avots	Laika periods			
							2025	2026	2027	2028
3.1.	Informācijas pieejamības jauniešiem monitorēšana	3.1.1. Veikts pašvaldības un darbā ar jaunatni iesaistīto interneta vietņu un sociālo tīklu profilu audits	JAP, BJC, LNP Administrā-cija	IP, NVO, iedzīvotāju iniciatīvas grupas	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
3.2.	Informācijas pieejamības jauniešiem nodrošināšana	3.2.1.Izveidota kvalitatīva sadaļa "Jauniešiem" Ludzas novada BJC interneta vietnē	BJC	IP, LNP	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
		3.2.2. Izveidots konceptuāli un vizuāli jauniešiem saistošs zīmols jaunatnes politikas īstenošanai Ludzas novadā	JAP, BJC	IP, LNP	5 000 EUR	LNP, projektu finansē-jums				
		3.2.3. Sekotāju skaits darbā ar jaunatni iesaistīto publiskotajai informācijai sociālo tīklu profilos ir ne mazāks kā 1000	BJC, LNP Administrā-cija	IP, NVO, iedzīvotāju iniciatīvas grupas	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				

3.3.	Informatīvo pasākumu jauniešiem par sabiedrībā aktuāliem jautājumiem organizēšana	3.3.1. Tiek īstenoti informatīvie pasākumi, kas veicina jauniešu informētību, pilsonisko līdzdalību, patriotismu, iesaisti darba tirgū, tostarp civilās aizsardzības un drošības, veselīga dzīvesveida un reproduktīvās veselības jomā. Vidēji 3 pasākumi / pasākumu cikli gadā	IP, JAP	BJC, Ludzas novada izglītības iestādes, LNP administrā-cija	800 EUR	LNP, Valsts budžeta finansē-jums				

4. Rīcības virziens 4 RV		DARBA TIRGUM UN PATSTĀVĪGAI DZĪVEI NEPIECIEŠAMO PRASMJU UN IEMAŅU APGUVES VEICINĀŠANA								
Nr.p.k.	**Pasākums (P)**	**Darbības rezultāts (DR)**	**Atbildīgie izpildītāji**	**Līdzatbildīgā institūcija**	**Indikatīvais līdzfinansē-jums 4 gados**	**Finansē-juma avots**	**Laika periods**			
							2025	**2026**	**2027**	**2028**
4.1.	Patstāvīgas dzīves, nodarbinātības un uzņēmējdarbības prasmju, kompetenču attīstīšana	4.1.1. Tiek īstenotas neformālās izglītības aktivitātes, izstrādātas un īstenotas programmas jauniešu prasmju, iemaņu, kompetenču pilnveidei. Vidēji 4 aktivitātes gadā.	IP, BJC, izglītības iestādes, NVO iedzīvotāju iniciatīvas grupas	LNP	16 000 EUR	LNP, projektu finansē-jums				

		4.1.2. Pieaug neformālās izglītības pasākumos iesaistīto jauniešu skaits visās vecuma grupās, 2028.gadā sasniedzot 29% no jauniešu kopskaita (bāzes gads – 2025.)								
4.2.	Jauniešu digitālo prasmju attīstības vecināšana	4.2.1. Nodrošinātas 4 apmācības, lai pilnveidotu jauniešu digitālo pratību.	BJC	LNP	11 500 EUR (tostarp 10 500 EUR no Digitalizā-cijas projekta* budžeta)	LNP, projektu finansē-jums				
		4.2.2. Digitālo pratību pilnveidošanas apmācības izgājuši 130 jaunieši.								
4.3.	Jauniešu nodarbinātības veicināšanas pasākumu īstenošana	4.3.1. Izveidota sistēma karjeras konsultāciju ārpus formālās izglītības saņemšanai	BJC	IP, LNP	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
		4.3.2. Karjeras konsultācijas ir saņēmuši ne mazāk kā 200 jaunieši	BJC	IP, LNP	4 000 EUR	LNP, projektu finansē-jums				
		4.3.3. “Ēnu dienas” pasākumos ir iesaistījušies un vizītēs uz uzņēmumiem ir piedalījušies ne mazāk kā 300 jaunieši	BJC, LNP Administrā-cija, Attīstības un plānošanas nodaļa	LNP un valsts iestādes, Ludzas novada uzņēmumi	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				

4.4.	Jauniešu nodarbinātības pasākumu īstenošana	4.4.1. Katru gadu organizēts Ludzas novada skolēnu (15-20 gadi) vasaras nodarbinātības pasākums 4.4.2. Jauniešu (15-20 gadi) nodarbinātības programmā skolēnu vasaras brīvlaiku periodos ir iesaistījušies 20 iestādes/uzņēmumi un ne mazāk kā 200 skolēni	LNP Attīstības un plānošanas nodaļa	LNP, NVA, pašvaldības iestādes / uzņēmumi, uzņēmēji	n/a	Esošā LNP un NVA rīkotā pasā-kuma budžeta ietvaros				
4.5.	Brīvprātīgā darba sistēmas izveide	4.5.1. Izveidota brīvprātīgā darba sistēma novadā	BJC	NVO	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
		4.5.1. Izveidota viegli saprotama brīvprātīgā darba iespēju datu bāze	BJC, LNP Attīstības un plānošanas nodaļa	NVO	Pēc nepiecieša-mības	LNP, Valsts budžeta finansē-jums				
		4.5.1. 200 Ludzas novada jaunieši ir iesaistījušies brīvprātīgā darbā	BJC	NVO	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
		4.5.1. Apmācībās brīvprātīgā darba veicējiem ir iesaistījušies 80 jaunieši	BJC	NVO	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				

		4.5.1. Apmācībās brīvprātīgā darba nodrošinātājiem ir iesaistījušies 20 dalībnieki	BJC, LNP Attīstības un plānošanas nodaļa	NVO	Pēc nepieciešamības	LNP, Valsts budžeta finansējums				
4.6.	Jauniešu iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā sekmēšana	4.6.1. Īstenoti 3 pasākumi, kas veicina jauniešu iesaisti brīvprātīgajā darbā (piem., brīvprātīgā darba pieredzes stāstu, brīvprātīgā darba veicēju godināšanas pasākumi)	BJC, LNP Attīstības un plānošanas nodaļa	NVO, iedzīvotāju iniciatīvas grupas	1 500 EUR	LNP, projektu finansējums				
		4.6.2. Pieaug jauniešu skaits, kas ir iesaistījušies brīvprātīgajā darbā, 2028.gadā sasniedzot 100 jauniešus.								

5. Rīcības virziens 5 RV	JAUNIEŠIEM PIEMĒROTAS ESOŠĀS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA UN JAUNAS IZVEIDE									
Nr.p.k.	**Pasākums (P)**	**Darbības rezultāts (DR)**	**Atbildīgie izpildītāji**	**Līdzatbildīgā institūcija**	**Indikatīvais līdzfinansē-jums 4 gados**	**Finansē-juma avots**	**Laika periods**			
							2025	**2026**	**2027**	**2028**
5.1.	Atbalsta tīklojuma darbam ar jaunatni izveide	5.1.1. Izveidots atbalsta tīklojums darbam ar jaunatni Ludzas novadā un panākta vienošanās ar atbildīgajām personām (kartēšana, rīkojums/lēmums)	IP, Pilsētu un pagastu apvienību pārvaldes	LNP	n/a	LNP esošā budžeta ietvaros				
		5.1.2. Katrā pagastu apvienībā ir nozīmēts darbinieks, kas koordinē darbu ar jaunatni pagastu apvienību pārvalžu teritorijās – 7 darbinieki	Pilsētu un pagastu apvienību pārvaldes	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP				
		5.1.3. Katrā novada pilsētā saglabātas un/vai ierīkotas jauniešu telpas, kas piemērotas darbam ar jaunatni, tostarp neformālās izglītības pasākumu īstenošanas specifikai	Pilsētu un pagastu apvienību pārvaldes	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP, projektu finansē-jums				

		5.1.4. Katrā pagastā ir pieejamas, tiek uzturētas un attīstītas telpas mobilā darba ar jauniešiem veikšanai	Pilsētu un pagastu apvienību pārvaldes	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP, projektu finansējums				
5.2.	Darba ar jaunatni infrastruktūras izveide un pilnveide	5.2.1. Izveidota un aprīkota Jauniešu telpa Ludzas pilsētā	BJC, IP, NVO	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP, projektu finansējums				
		5.2.2. Izveidota un aprīkota Jauniešu telpa Kārsavas pilsētā	BJC, IP, NVO	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP, projektu finansējums				
		5.2.3. Aprīkota Jauniešu telpa Zilupes pilsētā	BJC, IP, iedzīvotāju iniciatīvas grupas	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP, projektu finansējums				
		5.2.4. Atjaunota Jauniešu telpas izmantošana Ciblas ciematā, Ciblas pagastā	BJC, IP, NVO	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP, projektu finansējums				
5.3.	Jauniešiem piemērotas sporta infrastruktūras pieejamības nodrošināšana saturīga brīvā laika pavadīšanai	5.3.1. Panākta vienošanās ar atbildīgajām personām par iespēju noteiktā kārtībā izmantot Ludzas novada pašvaldības pārziņā esošo sporta infrastruktūru	BJC, NVO	LNP, Ludzas novada Sporta skola	n/a	Esošā LNP budžeta ietvaros				

		5.3.2. Organizētajās aktivitātēs Ludzas novada pašvaldības pārziņā esošajā sporta infrastruktūrā ir piedalījušies ne mazāk kā 300 jaunieši	BJC, NVO, iedzīvotāju iniciatīvas grupas	LNP, Ludzas novada Sporta skola	3 500 EUR	Esošā LNP budžeta ietvaros, projektu finansē-jums				
5.4.	Jauniešu lietderīgā brīvā laika pavadīšanas iespēju uzlabošana novada teritorijā	5.4.1. Izveidotas jaunas vai pielāgotas un labiekārtotas esošās jauniešu tikšanās vietas, lietderīgā brīvā laika pavadīšanas telpas, infrastruktūra, materiāltehniskā bāze, nodrošināta pieejamība visiem pašvaldības jauniešiem	Pilsētu un pagastu apvienību pārvaldes	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP, projektu finansē-jums				
		5.4.2. Tiek īstenoti telpu atjaunošanas/ labiekārtošanas projekti, vidēji 1 projekts gadā, pēc iespējas katrā Ludzas novada pagastā (piem., jauniešu centra telpas, dienas centrs, atsevišķas telpas jauniešu aktivitātēm u.tml.)	Pilsētu un pagastu apvienību pārvaldes	LNP	Pēc nepieciešamības	LNP, projektu finansē-jums				

5.5.	Digitālo resursu bāzes darbā ar jaunatni izveidošana	5.5.1. Izveidota 1 digitālo resursu bāze Ludzas novada BJC	BJC	LNP	22 000 EUR (no Digitalizā-cijas projekta* budžeta)	LNP, JSPA				
		5.5.2. Izveidoti 2 mobilie pamatkomplekti digitālo prasmju attīstībai	BJC	LNP						
		5.5.3. Mobilie pamatkomplekti digitālo prasmju attīstībai pieejami darbā ar jaunatni iesaistītajiem un tiek izmantoti ne retāk kā 3 reizes gadā.								
5.6.	Pakalpojuma "Mobilā piekabe" darbam ar jaunatni izveidošana	5.6.1. Nodrošināti resursi pakalpojuma "Mobilā piekabe" īstenošanai	BJC, pašvaldības izglītības iestādes, NVO, iedzīvotāju iniciatīvas grupas	IP, LNP	5 500 EUR	LNP, projektu finansē-jums				
		5.6.2. "Mobilā piekabe" tiek izmantota regulāri – katru mēnesi								
		5.6.3. "Mobilā piekabe" tiek regulāri (ne retāk kā 1 reizi gadā) papildināta ar nepieciešamajiem materiāltehniska-jiem, metodiskajiem u.c. resursiem	BJC	IP, LNP	2000 EUR	LNP, projektu finansē-jums				

*Digitalizācijas projekts – Projekts Nr. 2.3.2.1.i.0/1/23/I/CFLA/002 “Digitālā darba ar jaunatni sistēmas attīstība pašvaldībās”

2.4. IETEKMES NOVĒRTĒJUMS UZ PAŠVALDĪBAS BUDŽETU

LNJPAS ir noteikti pieci rīcības virzieni, kuru sekmīgai īstenošanai nepieciešama stabila, nepārtraukta un ilgtermiņā pārskatāma finanšu plānošana. Tas ir priekšnoteikums, lai nodrošinātu Rīcības plānā paredzēto uzdevumu izpildi.

Pašvaldības budžetā jāparedz finanšu resursi, kas ļautu:

- veikt ieguldījumus materiāltehniskās bāzes uzlabošanā,
- stiprināt institucionālo sistēmu darbam ar jaunatni,
- plānot un īstenot dažādas aktivitātes,
- attīstīt atbalsta un informācijas tīklu darbam ar jaunatni pagastos.

Daļu aktivitāšu ir iespējams īstenot jau esošā budžeta ietvaros. Savukārt, sekmīgi piesaistot ārējo finansējumu, tai skaitā Eiropas Savienības vai citu fondu līdzekļus, kopējā ietekme uz pašvaldības budžetu būs samērīga.

Izstrādājot ikgadējo pasākumu plānu, nepieciešams skaidri paredzēt finansējumu Rīcības plānā noteikto uzdevumu īstenošanai. Plānošana jābalsta uz pieejamo pašvaldības budžetu, aktuālajām prioritātēm jaunatnes jomā un ārējā finansējuma iespēju apzināšanu. Tāpat jāvērtē arī jaunatnes jomas speciālistu kapacitāte piesaistīt un apgūt papildu resursus.

Ludzas novada pašvaldība jau šobrīd aktīvi piesaista finansējumu darbam ar jaunatni, izmantojot dažādus projektu konkursus. Šī prakse ir būtiski turpināma un jāattīsta vēl intensīvāk, lai ilgtermiņā nodrošinātu kvalitatīvu un daudzveidīgu jaunatnes darba attīstību novadā.

2.5. IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA

LNJPAS ieviešanas uzraudzības kārtības pamatā ir uzraudzības ziņojuma izstrāde, lai:

- nodrošinātu izvirzīto mērķu sasniegšanu;
- pamatotu Rīcības un finansēšanas plāna aktualizācijas nepieciešamību;
- nodrošinātu pašvaldības institūciju savstarpēju sadarbību, informācijas apmaiņu, kā arī novērtētu attīstības iespējas darba ar jaunatni novadā;
- sekmētu kvalitatīvu, efektīvu un caurspīdīgu LNJPAS ieviešanu un uzraudzību, nodrošinot ar informāciju jauniešus, iesaistītās institūcijas un sabiedrību kopumā par LNJPAS īstenošanas sasniegumiem.

Par LNJPAS Rīcības plāna īstenošanu atbildīgā institūcija ir IP. Reizi gadā IP jaunatnes lietu speciālists organizē LNJPAS Rīcības plāna īstenošanas izvērtēšanu novadā, iesaistot Ludzas novada Jauniešu (pa)domi, jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju, un izvērtējuma ziņojumu iesniedz izskatīšanai Ludzas novada domē līdz kārtējā gada 1.decembrim.

Katru gadu, kopā ar ikgadējo pašvaldības budžeta projekta izstrādi, un saskaņā ar Rīcības plānu tiek sastādīts Darbības plāns nākamajam gadam. Darbības plānā skaidri tiek atspoguļotas plānotās darbības, norādot prioritātes, atbalstāmos pasākumus un tiem nepieciešamo finansējumu.